



## Різдвяне послання Блаженнішого Святослава

*Високопреосвященним і Преосвященним Архієпископам та Митрополитам,  
боголюбивим єпископам, всесечесному духовенству, преподобному монашеству,  
возлюбленим братам і сестрам, в Україні та на поселеннях у світі суцям*

*Христос народжується — славте!  
Христос із небес — зустрічайте!  
Христос на землі — бадьортесья!*  
Канон Утрени Різдва Христового

### Дорогі у Христі!

Цими словами із канону різдвяної Утрени хочу привітати всіх вас зі світлим святом Різдва Христового. Сьогодні Христова Церква закликає нас не просто вкотре відзначати це свято, а й запрошує прославляти, зустрічати Бога, який прийшов до нас у людському тілі, та кріпитися присутністю цього небесного Дитяти.

«Христос народжується — славте!» Це запрошення набирає для нас особливого значення, коли приєднаємося до безпосередніх учасників

і свідків події цього дивного народження. Ті, хто славить новонародженого Божого Сина, — це передусім небесні ангели. Це вони відкривають перед пастирями, які стоять вночі на сторожі своїх отар, чудесну новину про народження Сина Божого, співаючи величну пісню: «Слава на висотах Богові, а на землі мир людям його вподобання» (Лк. 2, 14). Чи не вперше ангельські сили стають поруч з людьми і разом з ними творять один-єдиний народ, небесний і земний хор. Ця вселенська прослава, яка лунає єдиним багатоголоссям неба і землі, наче показує, що у таїнстві вочленення Сина Божого небесна і божественна дійсність поєднується з людиною, з її історією, минулим, сучасним і майбутнім.

(Закінчення на 3 сторінці)

## Різдвяне Послання Владик УГКЦ у Польщі

**Всесвітлим і Високопреподобним Отцям, Преподобним Монахам і Монахиням, Дорогим Братам і Сестрам!**

*Готуйся, Вифлеєме, добре приборьтисься, ясла! Вертене, привітай, бо Істина прийшла, тїнь минула і Бог від Діви появилсь людям, прийнявши нашу подобу і обожествивши тіло. Тому Адам відновляється з Євою, ззиваючи: Боже змилювання з'явилось на землі, щоб спасти рід наш.*

(Стихира з Царських Часів Навечір'я Різдва)

### Христос Роджається! Дорогі в Христі Брати і Сестри!

І. У наших церквах та в наших домах настав вже святковий час Христового Різдва. В Україні, де свята за юліанським календарем є одночасно святковими днями, вільними від праці, святкування Христоного Різдва виявляє свою радість також на вулицях та площах міст і сіл. Інакше як вони, але не менш радісно, переживаємо цей час також і ми, відвідуючи наші храми та сідаючи до

святкового столу разом з нашими близькими. Все сьогодні говорить нам про прихід на світ Божого Сина: спільний Свят-вечір у колі близьких нам осіб, церковні богослужіння насичені радісними та мелодійними різдвяними співами й колядками, святково прибрані хати з іконою Різдва Христового, з ялинкою, дідухом, а може ще й із сіном на столі, або, навіть, соломкою на підлозі. Це пригадує нам неповторну, записану

(Закінчення на 2 сторінці)

*Всесвітлішому, Всесечеснішому Духовенству! Преподобним Монахам і Монахиням!  
Дорогим у Христі Мир'янам Української Греко-Католицької Церкви у Польщі!  
Мир у Господі!*

*З нагоди світлішого празника Різдва Христового та наступаючого Нового 2012 Року Божого бажаємо усім Вам добра і миру у серцях, спокою, усіх благ та Божого благословення у кожному дні Вашого життя.*

Митрополит Іван Мартиняк  
Владика Володимир Ющак

Редакція БЛАГОВІСТА



## ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!



## СЛАВІТЕ ЙОГО!

## Всеомогутні десять відсотків

Могутні світу цього не мають приводу, щоб захоплюватись християнським баченням світу. Ще коли Ісус був у лоні своєї матері, вона величала Бога за те, що «виявив потугу рамени свого, розвіяв гордих у задумах їхніх сердець. Скинув могутніх з престолів, підняв угору смиренних; наситив благами голодних, багатих же відіслав з порожніми руками» (Лк 1, 51-53). В навечір'я Різдва християни візантійської традиції співають: «Могутні покоряйтесь, задумуйте задуми, та вони не вдадуться, давайте накази, та вони не здійсняться, бо з нами Бог» (Іс 8, 9-10). Крім перестороги пророка, Церква в Литві говорить власними словами: «Надійшло очікування народів і Христос, прийшовши, визволив нас від неволі ворога». Для християнина ворогом є насамперед зло в усіх його проявах. І пошу-

ки поневолювача він починає від свого серця. На тій же Литві співаємо: «Ісус, бачивши, як через злочин підлягає зотлінню створений на Божий образ і подобу, прихилив небеса і зійшов, та незмінно поселився в дівичому лоні, щоб у нім обновили упалою Адама». Але у ворожій зовнішній неволі може перебувати як одна людина, так і спільноти людей, цілі народи. Протягом століть Церква не завжди була голосом пригноблених і поневолених. За цю зраду своїй місії від імені католиків перепрошував в ювілейному, двотисячному році Папа Іван Павло II. Попри цю незаперечну слабкість земського її виміру, Церква була носієм Духа, який давав імпульс мирно протиставлятися несправедливим системам. Мирослав Маринович зауважив: «Перш ніж в Україні

(Закінчення на 3 сторінці)

# Різдвяне Послання Владик УГКЦ у Польщі

(Продовження з 1 сторінки)

ще з дитинства в нашій пам'яті, романтичну атмосферу свят Христового Різдва.

Всі, однак, знаємо, що святкування Різдва Господа Нашого Ісуса Христа — це не лише романтика, не лише звичаї, колядування та спільні зустрічі. Це літургійне, церковне, спільнотове, родинне та, найголовніше, наше особисте, душевне переживання чи не найбільшої правди нашої віри про прихід Бога на світ у людському тілі задля нашого спасіння.

Щоб глибше пережити таємницю Божого приходу в людському тілі на світ, не вистачить прийти до церкви та взяти участь у різдвяних богослужіннях, не вистачить співати колядки. Щоб глибоко в душі пережити таємницю сьогоднішнього свята, треба сягнути до джерел: до Святого Письма, до навчання отців Церкви, до офіційного навчання Церкви та до літургійних текстів. У цьому короткому посланні постараємося хоча б коротенько звернути Вашу увагу, Дорогі Брати та Сестри, на деякі тексти, на котрих спирається наша віра у Воплочення Божого Сина та у його прихід на світ для нашого спасіння.



II. Під час Божественної Літургії у перший день Свят Христового Різдва у наших церквах читаємо початок другого розділу Євангелії від св. Матея (Мт. 2, 1-12). Це євангельська розповідь про відвідини трьох Мудреців зі Сходу, яким зоря вказала дорогу до місця, де народився Цар Юдейський. Вони склали Божому Дитятку свої дари та оминули шаленого Ірода, який задумав вбити новонародженого Царя. Вже від початку Бог поважає людину, що Той, який приходить на світ у Вифлеємі Юдейському має бути царем не одного, навіть не вибраного народу, але Він



є царем для всіх народів і Йому належить честь та пошана. Проти цього царя будуть воювати сили всього світу, сприймаючи його як загрозу для себе та своїх інтересів.

Дуже чітко говорить також про суть та значення для нас Христового Різдва читаний у Празник Христового Різдва уривок з листа св. Апостола Павла до Галатів: «Якже сповнився час, Бог послав свого Сина, що народився від жінки, народився під законом, щоб викупити тих, які під законом, щоб ми прийняли усиновлення» (Гал. 4, 4-5).

Наводячи різні євангельські тексти про прихід на світ Божого Сина у людському тілі, не можна поминути першого розділу Євангелія від св. Матея, особливо стихів 22-23: «А сталося все це, щоб здійснилось Господнє слово, сказане пророком: «Ось, діва матиме в утробі й породить сина, і дадуть йому ім'я Еммануїл, що значить: З нами Бог» (Мт. 1, 22-23). Євангелист переконаний, що народження від Діви Божого Сина, є сповненням старозавітного пророцтва пророка Ісаї: «Оце ж сам Господь дасть вам знак: Ось дівчиця зачала, і породить сина і дасть йому ім'я Еммануїл» (Іс. 7, 14). На думку євангелиста Матея, Бог не лише приходить на світ, але приходить щоб бути з нами. Він є Богом, який є з людиною, є Богом для людини. Ці слова наша Церква виспівує в часі Великого Повечір'я, розпочинаючи святкування Христового Різдва. Важливим є те, що Бог прийшов на світ у людському тілі, але ще важлишим є те, що Бог прийняв людське тіло для людини, з любові до неї. Звідси наша радість і тому свята Христового Різдва є такими радісними.

Про Христове Різдво навчають нас також східні Отці Церкви. Недавно проголошений Катехизм Української Греко-Католицької Церкви «Христос наша Пасха» наводить нам уривок Гомілії на Різдво Ісаака Сирійця — глибокі слова, які варто тут навести: «Сьогодні Багатий збіднів для нашого спасіння... Сьогодні ми сподобились дару, про який не просили... Сьогодні відчинились небесні брами для наших молитов... Сьогодні Божество вдягнулось у людину, щоб людина прикрасилась Божеством». Отці Церкви найчастіше оспівують Різдвяну ніч, як День радості та миру (Катехизм УГКЦ, 190).

У навечір'я Різдва Христового у наших церквах служилася Божественна Літургія св. Василя Великого, в анафорі якої читаємо: «А коли прийшла повнота часу, Ти говорив до нас через самого Сина Твого (...). Він (...) на землі появився і з людьми співжив; і, народившись з Діви святої, Сам умалив себе, вид слуги прийняв і став подібним до тіла смирення нашого, щоб нас подібними вчинити до образу слави Своєї (...) щоб, умираючи в Адамі, оживотворилися ми в самому Христі» (Анафора Літургії святого Василя Великого).

Отці Церкви, проповідуючи в Празник Христового Різдва, часто підкреслюють те, що Син Божий принизив себе, щоб визволити та вивчити людину. Без безмежної любові Бога до людини годі було б зрозуміти таке ставлення Бога до нас.

Особливо багато оспівують таємницю Христового Різдва літургійні тексти. Знаходимо у них глибоке богослов'я та вдячність і оспівування

безмежної любові Бога до людини, яка стала причиною приходу на світ Божого Сина у людському тілі. Годі цитувати тут зміст багатьох стихир, бо кожна з них заслуговує на окреме пояснення. Наведемо лише деякі, сподіваючися, що передадуть вони атмосферу літургійної поваги та радості з приходу на світ Бога у людському тілі.

Таємницю Божого приходу на світ у короткому але змістовному тексті оспівує знаний всім нам кондак празника Христового Різдва: «Діва сьогодні Предвічного родить, земля вертеп неосяжному приносить, Ангели з пастрями славословлять, а мудреці за зорею подорожують, бо задля нас народилося Дитя — предвічний Бог». Знову стихира на похвальному псалмі Утрені Христового Різдва чудово величає Бога: «Сьогодні Христос народжується в Вифлеємі від Діви, сьогодні Безпочатковий починається і Слово стає тілом; небесні сили радіють і земля з людьми веселиться; мудреці Владиці дари приносять і пастирі подивляють Народженого. Ми ж раз у раз виголошуємо: Слава во вишніх Богу, і на землі мир, в людях благовоління».

III. Дорогі у Христі Брати і Сестри! Різдво Христове, яке знову стає для нас у цьому році живою дійсністю, повинно принести нам поглиблення віри та вдячності Богові за дар воплощення Божого Сина у людському тілі, задля нашого спасіння. Однак, щоб ми могли поглибити нашу віру, потрібно постійно працювати над цим та повертатися до згаданих раніше джерел.

Час, який переживаємо, дає нам для цього особливу нагоду. У 2013 р. будемо відзначати Ювілей 1025-ліття Хрещення Русі-України. Це буде одночасно Ювілей 25-ліття святкування 1000-ліття Хрещення нашого Народу, які ми відзначали у 1988 р. в Ченстохові. До святкування цього Ювілею підготовляється ціла наша Церква. За програмою, виготовленою нашою Церквою в Україні, рік 2011 розпочав рік Божого Слова (керигма), 2012 р. має бути роком Святих Таїнств (Літургія), а останній рік підготовки — 2013 — буде роком соціального служіння (койнонія).

За цією програмою, від 27 листопада 2011 року до 28 липня 2013 року, в рамках приготування до святкування Ювілею 1025-ліття Хрещення Русі-України, у нашій Церкві проводиться план щоденної молитви з читанням Святого Письма в сім'ях. На інтернетових сайтах є поданий порядок читань на кожний день. Гаряче заохочуємо наших вірних включитись у програму щоденного читання Святого Письма в наших родинях.

Заохочуємо також придбати та читати нововиданий Катехизм Української Греко-Католицької Церкви «Христос наша Пасха», який є безцінним джерелом східного богослов'я, догматичного та морального вчення, духовності та звичаїв нашої Церкви. Поряд із Святим Письмом Катехизм УГКЦ повинен знайти у кожній нашій родині та бути щоденною книгою наших вірних для духовного збагачення.

Рік, який розпочинаємо, буде також роком відвідин Вроцлавсько-



Гданської Єпархії Главою нашої Церкви Блаженнішим Святославом разом із єпископами — членами Постійного Синоду Єпископів УГКЦ. Уже сьогодні запрошуємо духовенство, монашество та наших вірних на спільні моління з Патріархом до Вроцлава у неділю 27 травня, а день скоріше, в суботу 26.05.2012 р. — на Божественну Літургію до Лігниці. Сподіваємося, що своїми повчаннями Глава нашої Церкви утвердить нас у нашій вірі в Христа, який задля нашого спасіння прийняв людське тіло та помер на хресті. Маємо також надію, що зустріч з Блаженнішим Святославом допоможе нашим вірним утвердити прив'язання до нашої Церкви та її традицій.

IV. Дорогі Брати і Сестри, дозвольте скласти Вам наші різдвяні побажання. Перш за все бажаємо, щоб Ви вміли слухати Боже Слово та щоб утверджували Вашу віру у Христа, який прийшов на світ у людському тілі для нашого спасіння. Святе Письмо та Катехизм УГКЦ, читані разом з Вашими найближчими, нехай будуть джерелом релігійного знання та допомагають Вам укріпитися у вірі. Будьте сильні вірою також тоді, коли сучасні Іроди будуть намагатися вирвати її з Ваших сердець, кажучи, що сьогодні вже інші часи, що у світі обов'язують інші норми та принципи.

Бажаємо також, щоб на своєму життєвому шляху Ви зустрічали біля себе лише таких людей, які будуть підтримувати Вас у вірі своїм словом і прикладом, які будуть для Вас захистом перед небезпеками цього світу. Ви самі також не ховайте Вашої віри десь глибоко у закутках свого серця та своєї хати, а радше будьте ревними апостолами та місіонерами у нинішньому світі.

Ваша святкова, але також і щоденна трапеза, нехай не зазнає ніколи недостатку. У Ваших родинях, поміж Вашими близькими, нехай завжди панує радість, нехай оминають Вас і Ваших близьких усякі біди та хвороби.

Пресвята Богородиця нехай покриває своїм омофором Ваші родини, а новонароджене Боже Дитя нехай благословить Вас, нашу Церкву та цілий наш Народ.

На Різдвяні Свята і Новий Рік із серця Вас Благословимо!

+ **Архiepіскоп Іван Мартиняк**  
Митрополит  
Перемисько-Варшавський

+ **Єпископ Володимир Юшак**  
Владика  
Вроцлавсько-Гданський

Перемішль — Вроцлав,  
Різдво Христове — 2011

# Всемогутні десять відсотків

(Продовження з 1 сторінки)

кінця 80-х років було піднято прапор політичних змін, було озвучене гасло релігійної свободи. Саме релігійний чинник передував політичному, і це стало наче продовженням однієї й тієї самої закономірності».

Новорічно-різдвяний час сприяє роздумам, підсумкам, «подорожам» в глибину душі власної і спільнотної. Це період зустрічей в колі близьких людей, споріднених не тільки кровно, але й духовно. Можна тоді себе порухувати. Ця спільнота не обмежується тільки до сущих нині; додаткове місце за столом, кутя-коливо — «запокійна» страва, є знаками зв'язку з тими, хто випередив нас у мандрівці до небесного Єрусалиму. А майбутнє формується сьогодні; від рішень прийнятих дорослими в 2012 році залежатимуть долі їх дітей і внуків у наступних десятиліттях. І якщо в тому нашому внутрішньому переписі виявиться, що є десять відсотків глибоко переконаних, то не все пропало. Вчені різних дисциплін — соціологи, математики, антропологи, фінансовані американською армією, яка підтримує дослідження ключові



для майбутнього, доказали, що десять відсотків є критичною вартістю, завдяки якій думка меншини поширюється зі швидкістю полум'я на більшість. Вистачить, отже, кільканадцять-кількадесят вірних в нашій пересічній парафії, щоб оживити її діяльність. Вистачить чотири-п'ять мільйонів греко-католиків, щоб в усій Україні почався процес визволення з посткомуністичного ментального рабства. В пастирському листі Блаженнішого Святослава присвяченому «Живій парафії — місцю зустрічі з живим Христом» читаємо: «Закликаю вас усіх: відчиніть двері своїх душ і домівок Христові, дозвольте Його Святому Духові вас перемінити, очистити і скріпити Божою любов'ю! Запрошую усіх — мирян, богопосвячених осіб і духовенство — до оновлення нашого церковного буття на рідних землях і на поселеннях». Якщо так станеться, якщо тих десять відсотків використає свій потенціал, то могутні, сповнені гординою за нечесно накопичені багатства, хоч хитромудро задумують як перетворити народ у безвольну масу і назавжди лишитися при владі, мирним шляхом будуть змушені покаятися. «Ісус Христос учора і сьогодні — той самий навіки» (Євр 13. 8) і якщо на початку 80-х років двадцятого століття свідчення віри простих людей передувало падінню тоталітарної системи, то тридцять років згодом ця віра також спроможна скинути могутніх і підняти смиренних.

о. Богдан Панчак

# У Гданську побудують пам'ятник св. Володимиру

До 2015 року в Гданську поставили пам'ятник хрестителю України Володимиру Великому. Його встановлять на площі навпроти греко-католицької церкви Покрови Пресвятої Богородиці та святого Варфоломія. Відкриття пам'ятника буде приурочене до тисячоліття смерті правителя Київської Русі.

Гданськ є толерантним містом, відкритим для Європи та світу, — повідомляє прес-служба Вроцлавсько-Гданської єпархії УГКЦ. Для міста характерна мультикультурність, багатонаціональність і поліконфесійність. Тому можна сказати, що святий Володимир стане покровителем європейської України та одним із покровителів об'єднаної Європи.

Гданський варіант пам'ятника є збагаченою версією пам'ятника Володимиру Великому на березі Дніпра у Києві. Проект підготував відомий український скульптор Геннадій Єршов із Чернігова, автор пам'ятника жертвам Голодомору у Варшаві. Планується, що висота пам'ятника становитиме 2,5 метра з основою понад 4 метри. У лівій руці хреститель України триматиме хрест, а в правій, витягнутій — мі-

ніатюру Десятинної церкви, збудованої в Києві 966 року.

Департамент інформації УГКЦ



Пам'ятник Володимиру Великому у Києві.

# Різдвяне послання Блаженнішого Святослава

(Продовження з 1 сторінки)

У цьому таїнственному поєднанні в особі новонародженого Ісуса Христа, Бога і людини, відбувається обмін дарами між ними: Творець відкриває повноту свого вічного життя людині, а життя людини вповні відкривається Богові, стає простором Його присутності та діяння. Ось чому славити новонародженого Спасителя — означає насамперед відкрити Його присутність у нашому житті. Сьогодні Бог дійсно є з нами, у сучасному моменті історії нашого народу, того об'єднаного Божого люду, який від ангелів вчиться, як гідно предостояти перед Богом і Його величати. Прославляючи різдвяною колядою народженого Спасителя, ми разом з ангелами сповіщаємо прихід небесної радості, що усуває земний смуток і розпач, даруючи людині дар



вічного життя із Богом.

«Христос із небес — зустрічайте!» Зустрічаючи Сина Божого, який в людському тілі прийшов на світ, ми визнаємо, що сам Бог захотів увійти в життя кожного з нас, аби

на себе взяти всі наші провини, недуги, болі й негаразди, а нам дарувати своє вічне блаженство та щастя. Момент, коли Спаситель торкається кожного із нас зокрема та силою і діянням Святого Духа вносить своє вічне життя у наше людське життя, ми називаємо Святим Таїнством. Таких Таїнств у Христовій Церкві є сім: Хрещення, Миропомазання, Євхаристія, Покаяння, Священство, Подружжя та Єлеопомазання. Ці Таїнства є плодами і наслідками народження Бога у людському тілі. Щоразу, коли ми приймаємо і беремо участь у тому чи іншому Святому Таїнстві, нам дається великий дар зустрічі з Христом-Господом, а ця зустріч переображує наше життя, наповнюючи його любов'ю Отця, благодаттю Сина і силою Святого Духа. Таким чином Божа присутність через Святі Таїнства робить нас учасниками Божого життя, згідно зі словами св. Атанасія: «Бог став людиною, щоб людина могла стати Богом за благодаттю». Цю благодать Христового Різдва особливо важливо для нас відкрити і оцінити у цьому Новому 2012 році, який наша Церква, у її підготовці до святкування 1025-річчя Хрещення Русі-України, присвячує Святим Таїнствам. Отож, зустріти новонародженого Христа сьогодні можна передусім у Святых Таїнствах, особливо в Євхаристії, яка є центром і вершиною всього життя Церкви. Нашою живою участю у Святых Таїнствах, зокрема Покаянні та Євхаристії, ми найкраще зможемо підготуватися та відсвяткувати цьо-

горічне Різдво Господа нашого Ісуса Христа. А впродовж цього Нового року стараймося глибше збагнути і відкрити для себе безцінний скарб Святых Таїнств у Христовій Церкві та користати з них на наше освячення і спасіння.

«Христос на землі — бадьортеся!» У цю таїнственну різдвяну ніч небесний ангел-благовісник каже нам, як колись вівчарям: «Не бійтесь, бо я звіщаю вам велику радість, що буде радістю всього народу!» (Лк. 2, 10). Сьогодні ми, на жаль, мусимо ствердити, що в наше українське суспільство повертаються різні страхи минулого. Навіть після двадцятих років будівництва Української держави ми є чомусь надалі стривожені тим, чи справді збережемо її незалежність, волю та українську самобутність. Страхаємося некерованості світових економічних криз і новітніх форм соціального та національного поневолення. Тому ця ангельська благовість: «Не бійтеся!» — має з особливою силою промовити нині до наших сердець. «Христос на землі — бадьортеся!» — співає сьогодні Христова Церква. Бадьорімося всі ми, бо присутність на землі вочлененого Христа — нашого Спаси — це для нас джерело невимовної сили й надії в нашому земному житті з його змаганнями та випробуваннями. Лише у Його народженні, у Різдві незмінного і вічного Бога, народжується нове й краще майбутнє, яке дає зміст і певність нашому теперішньому. Хто сьогодні віднайшов свою надію у маленькій Дитині



— новонародженому Спасителю, той вже знайшов допомогу і силу для свого непростого, мінливого та непевного сьогодні.

Дорогі в Христі! У цей світлий і радісний день славмо новонародженого Ісуса нашою прабатьківською колядою. Нехай вона сьогодні усуне з наших сердець усякий страх і смуток. Зустрічаймо сьогодні Предвічного Бога відкритим серцем і сповняймося Його небесною благодаттю, радістю та миром. Нехай ця різдвяна радість підбадьорить і скріпить нас у нашій щоденній праці та молитві, дарує єдність і злагоду в наших громадах. Нехай різдвяна зірка, що колись привела мудреців до вертепу, де спочивав Цар віків, освітить нам дорогу до нашого майбутнього в Христі-Ісусі.

Христос рождається!  
Славимо Його!

+ СВЯТОСЛАВ

Дано в Києві, при Соборі Воскресіння Христового,

4/21 листопада в день Празника Введення в храм Пресвятої Богородиці

# Празник у метрополії на окраїні Митрополії

«Слід вірувати, що в іконі перебуває Божественна благодать і тим, хто приступає до неї з вірою, вона надає освячення» (преподобний Теодор Студит).

Неабияким здивуванням для читачів різдвяного номера «Благовіста» може бути цей текст, який стосується подій, зв'язаних з жовтневим храмовим святом у Щеціні. Хтось може запитати — навіщо повертати до минулого та згадувати минулорічний празник Покрови Пресвятої Богородиці, коли в церквах співається коляди? Відповідь проста — тому, що від 12 по 14 жовтня 2011 р., вірні греко-католицької парафії у Щеціні в особливий спосіб відзначали чимало річниць та ювілеїв, важливих для нашої Церкви й дійсно варто про них згадати.

У середу 12 жовтня щецінська громада привітала ред. Богдана Тхіра з 20-літтям місячника «Благовіст», який видається саме його зусиллям. Гість з далекого Гурова не приїхав однак до Щеціна прийняти лише букет троянд або вислухати побажань успіхів та «Многих літ!». В головному залі домівки відкрито виставку його фотографій, яку у світі знають під назвою: «Безмежні Карпати». Автор — невтомний мандрівник та відомий документаліст українських перлин культури та шедеврів мистецтва, розповів нам про церковне дерев'яне будівництво у Польщі, Словаччині та в Україні. Упродовж двогодинної доповіді слухачі почули чимало незвичайних історій храмів та побачили більше сотні слайдів.

Щецінський храмовий празник має перш за все релігійно-молитовний вимір. У 2011 р. парафіяни занесли Господеві подяку за 20-ліття самостійності України а також згадали 20 річницю легалізації УГКЦ. З радістю та зацікавленням прийнято у Щеціні прекрасний дарунок Церкви для своїх вірних, яким вважається новинку «Катехизм УГКЦ — Христос наша Пасха». Він з'явився у нас близько 20-ої річниці відновлення Перемиської єпархії. Згадана подяка Богові за всі отримані добра поєднувалася з вдячністю за опіку, за діяльний Покров Небесної Матері, бо ж у серпні величаво відзначено 15 річницю коронації чудотворної ікони Пресвятої Богородиці «Милосердя Двері» з Ярослава. Однак не всі ми могли там поїхати... Саме тому, в четвер 13 жовтня щецінську церкву відвідала копія ярославської ікони, яка скоріше мандрувала по численних парафіях Перемисько-Варшавської Архиепархії. Завдяки прихильності о. Артура Масля, ми з радістю зустрічали її також у столиці Західного Помор'я. Помолівшись Акафістом до Богородиці, численні вірні занесли також свої особисті прохання до нашої Захисниці перед Справедливим Суддею. Багато хто дивлячись в ікону у молитовній призадумі можливо усвідомив собі, що стається невеликим співучасником таємниці зустрічі з Божественним світом. Крім того, у нашому храмі, хоч на короткий час, поселилася частка чогось рідного, що в давнині й тепер душу і серце розгріває та ніколи не проминає. Тоді прозвучали молитви, підготовлені окремо на день зустрічі щецінських вірних з ярославською іконою:

*«Вселаскава Богородице!  
Ми вдячні дякуємо Тобі за материнську опіку  
в часах поневолення та переслідувань. Ти не  
покинула нас, вигнаних з рідного краю, і нині  
величаво сяєш у ярославському і нашому хра-  
мах. З давніх часів Ти лікуєш не-*

*дужих, слітим вертаєш зір, тож не погорди  
молитвами покірних дітей Твоїх.*

*Благослови нас в цей осблвний час, коли  
приходиш до нашого храму, о «МИЛОСЕРДЯ  
ДВЕРІ» і дай нам усе те, чого нам до спасін-  
ня потрібно. Благослови нашу батьківщину,  
місто в якому проживаємо, благослови увесь  
український народ, усі наші родини.*

*Стережи нас від небезпек і гріхів, які могли  
б звести нас на бездоріжжя невірства. Дай  
нам Тебе як Матір любити й бути вірними  
Христовій вірі та Його святій Церкві. Засту-  
пися за нас перед Богом і випроси нам ласку  
спасіння, здоров'я та щасливої долі, о Всеі-  
тая Богородице, Покровителько українського  
народу.»*

Багато присутніх скористало з Тайни Покаяння, що безсумнівно спричинила також присутність «Брами Милосердя».

Після цього відбулася презентація, тобто представлення вірним катехизму «Христос наша Пасха». Цю справу доручено вчесьній людині, бо змістовну доповідь про новий катехизм виголосив о. проф. УАМ д-р габ. Ярослав Москалик. Учасники зустрічі ставили доповідачеві численні запитання, а після дискусії скористалися нагодою придбати нововиданий катехизм. В цей спосіб у кількадести родинях щецінських греко-католиків читатимуть катехизм з більшим зрозумінням. Зустріч, яку провів високоповажний гість з Познаня, була для того гарною захоотою та завдяки ньому, таким чином успішно здійснено, здається першу на території Вроцлавсько-Гданської Єпархії, презентацію основного документу нашої Церкви. На завершення дня висвітлено документальний фільм про легалізацію УГКЦ в Україні у 1991 р. під заголовком: «І впали окови». Щецінські вірні почули дуже цікаві свідчення духовних осіб та мирян. Згадані свідки, деколи анонімні герої, пригадали нам часи, коли українські греко-католики відважно боролися за свої права та заявляли світові про свою тотожність та непохитне стремління до незалежності.

У п'ятницю — в день празника Покрови Пресвятої Богородиці, вірні знову ж приступали до св. Сповіді та користали з іншої нагоди — тишина у храмі, який стоїть в центрі великого міста, запрошує людину молитися індивідуальною, тихою молитвою. Молебень до Пресвятої Богородиці «МИЛОСЕРДЯ ДВЕРІ» відправили: о. др Ярослав Роман, о. др Руслан Марцішак та автор цих рядків. Душпастир з Білого Бору, о. Ярослав, очолив Святу Літургію та виголосив празничну проповідь. Під час Служби Божої згадав молитвою душі героїв, які безіменно жертвували життям у боротьбі за правду та свободу. На завершення празника, всі присутні поклонилися іконі Пресвятої Богородиці та отримали пам'яткові образочки зі зображенням «Брами Милосердя», які передано з ярославського санктуаріум.

Напевно у 2011 р. не всі важливі події з минулого вдалося нам відзначити. Це спричинили обмежені можливості невеликої громади та у 2012 р., коли відзначатимемо 55-ліття парафії, плануємо чергові заходи. Дивлячись на число присутніх упродовж трьох згаданих днів, можна сказати, що у Щеціні є надійна та жива спільнота, з'єднана молитвою та добрими думками, яка споглядає у майбутнє під покровом Богородиці.

о. Роберт Роса



У день празника Покрови Пресвятої Богородиці.



Про Катехизм УГКЦ розповідав о. професор Ярослав Москалик.



На зустрічі з ред. Богданом Тхіром.

## Роль нового Катехизму УГКЦ

**13 жовтня 2011 року в греко-католицькій парохії у Щеціні відбулася презентація Катехизму УГКЦ „Христос Наша Пасха”, який видано поточного року. Ціль доповіді, з якою висунув о. Ярослав Москалик з Познаня (науковий працівник Познанського Університету ім. А. Міцкевича), це ознайомлення віруючих із важливою подією появи в нас катехизмового посібника та його значимістю в житті даної церковної спільноти.**

Доповідач спочатку наголосив на історичному факторі присутності Катехизму. Отже, хоча в історії нашої Церкви це не перша цього виду книга, бо ж і в минулому вони видавалися (див. Катехизм Й. Кунцевича та інші), однак ця особливіша та неповторна. Насамперед тому, що після відродження нашої Церкви в Україні та протягом зовсім нетривалого 20-літнього періоду її самостійного діяння було зроблено ще один дуже вагомий внесок. Новий

Катехизм якраз є тим яскравим підтвердженням. Ця книга є актуальним здобутком Церкви та однаково відповіддю на релігійно-духовні потреби сучасного суспільства віруючих, що не менш важливо для подальшого розвитку нашої церковної громади.

В даний час перед Церквою ставляться постійно нові та разом з тим непрості виклики, які вимагають її адекватної реакції та цілоспрямованого діяння на підтримку віруючих людей. Катехизм „Христос Наша Пасха” розроблений і розрахований для того, щоби іти назустріч згаданим викликам. Це в ніякому разі не катехизмовий посібник шкільного рівня, в якому банальним чином пояснюються основи правди віри, але дуже серйозне і компетентне наукове напрацювання. Тому він також виділяється оригінальністю та методологічною чіткістю. Його структура, яка складає три частини — віра Церкви, молитва Церкви і життя Церкви, поставлена дуже

# Посвячення хрестів церкви у Старгарді Щецінському

26-27 листопада 2011 року Преосвященний Владика Володимир Ющак прибув до Старгарду, щоб відбутися канонічну візитацію. В суботу проведено багато різних зустрічей. Владика мав змогу відвідати поодинокі родини і пригланутися, як живе парафія. Особливим моментом цього дня було те, що перший раз в будованій церкві відслужено Велику Вечірню покровителя парафії св. Мученика Йосафата. Після Вечірні відслужено Панахиду за жертви Голодомору. По молитовній частині вірні мали змогу зустрітися зі своїм Єпископом спілкуючись на різні теми з парафіяльного життя.

Головні торжества відбулися в неділю 27 листопада. На годину 14.00 до храму численно зійшлися вірні парафії, влада міста, народні депутати та римо-католицьке духовенство. В год. 14.00 парафіяни привітали свого



Пастиря в порогах рідного храму, після чого адміністратор парафії о. Руслан Марцішак подякував за присутність всім запрошеним гостям, а також парафіянам з сусідніх парафій: Щеціна на чолі з парохом о. Робертом Росою, Іньска та вірних Римо-Католицького Костела. Після прочитання звіту розпочалась Божественна Літургія під проводом Владика Володимира. У своїм слові Владика висловив подяку парафіянам за їхній нелегкий труд в будованні храму. Звертаючись до влади міста Преосвященний Владика попросив допомогти малій спільноті принаймні в загосподаруванні терену довкола святині. Не забракло слова подяки для римокатолицьких священників, які також внесли свій вклад в будову нашої церкви. В трьох костелах була перепроведжена збірка. Для нашої парафії була це велика допомога. Після Літургії відбувся обряд посвячення хрестів, завдяки яким храм змінить свій вигляд. Радісна подія закінчилась мируванням.

Сповнює радістю факт, що так багато вже зроблено, але щоб на постійно перейти до церкви, потрібно ще вкласти багато зусилля, а передовсім фінансів, яких на даний момент в парафії немає. Просимо всіх людей доброї волі допомогти нам завершити будову нашої церкви. Дуже дякуємо всім жертводавцям, хто до цього часу нам допоміг. Свої пожертви можна вплатити на наш рахунок. Бажаємо всім Благословенного Богом Нового Року.

PARAFIA GRECKOKATOLICKA  
ŚW. JOZAFATA MĘCZENNIKA  
OS. 1000-LECIA 1/5,  
73-110 STARGARD SZCZECIŃSKI

LUKAS BANK, ul. Wyszyńskiego 16  
nr rach. 07 1940 1076 3014 2958 0000 0000  
KOD SWIFT: LUBWPLPR

о. Руслан Марцішак і парафіяни



Слово Владика Володимира Ющака до вірних та гостей старгардської парафії.

## Пастирські відвідини

27 листопада 2011 року парафія в Іньску мала змогу гостити свого пастиря Преосвященного Владика Володимира Ющака. Перед літургією найперше молодші, а потім старші парафіяни привітали достойного гостя. Адміністратор парафії о. Руслан Марцішак в канонічному звіті представив ситуацію греко-католицької громади в нинішньому часі.

У своїм слові до вірних Владика пригадав історію спільноти і священників, які послуговували в даній парафії. Кир Володимир дуже подякував вірним за їхнє свідоцтво і витривалість у своїм обряді. Спільнота в 2012 році буде святкувати 40-ліття свого існування. Першу Св. Літургію відслужив покійний о. Володимир Пирчак в 1972 році. В Іньску немає нашої церкви. Вірні

моляться в римо-католицькому костелі, а священник доїжджає зі Старгарду Щецінського. Хоч парафія є невеликою, але живою і активною.

Після літургії Владика зустрівся з вірними, щоб почути їхні запитання і дізнатися про їхнє життя в парафії. Варто згадати, що Владика, як був ще семінаристом особисто приїздив до Іньска, адже цю парафію обслуговували Отці Василяни. На закінчення свого перебування в Іньску Владика Володимир відвідав родину Гавриляк. Для парафіян був це важливий і радісний момент, почути з уст свого Пастиря слово підтримки, подяки і доцінення.

о. Руслан Марцішак  
адміністратор парафії в Іньску

## Молитва за жертви Голодомору 1932-33 рр.

грамотно та обгрунтовано. Завдяки неї відносно легко можна збагнути основний принцип роз'яснення сутті відношення людини щодо віри у Бога та її зв'язку з Церквою. Ці питання сьогодні потребують ретельного висвітлення та належного пояснення у Церкві та поза нею. Сьогодні чим раз більше і більше людей покидає Христову Церкву та лишається без віри у Бога в основному через відсутність справжньої уяви вартості й мети особистої жертви.

Поскілки тут мова про Катехизм Східної Католицької Церкви та ще і київської традиції, так це особлива історична роль і місія даної книги. Про те було особливим чином сказано під час його презентації та поставлено відповідний акцент на важливість збереження традиційних цінностей. Наша Церква відзначається своєю обрядовою, богословською та духовною відмінністю. Для того про це слід не лише пам'ятати, але також необхідно підтримувати цю особливість та на її основі розвивати власну релігійну тотожність. В цьому полягає історична та християнська відповідальність щодо нашої духовної пастви. Знаковим та одночасно зразковим прикладом послання на духовну традицію і низку прикмет самостійного вираження нашої Церкви, звичайно, є Катехизм — „Христос Наша Пасха”. В ньому якраз ми зустрінемо те, що головне та конче потрібно для належного вивчення і збереження спадщини.

Це в першу чергу представлення основних правил християнського догматичного

вчення, яке базується на патристичній та соборовій ідеї. Одночасно Катехизм робить дійсну ставку на східну течію богословського, літургійного, богослужбового і духовного життя, яке характерне нашій Церкві. Чимале значення відіграє також пов'язання цілого контексту східної спадщини із нашим київським історико-традиційним надбанням. В доповіді було підкреслено, що система аналізу поодиноких тем та проблем у Катехизмі стисло відвідає його тріадологічної структури. Завдяки чому навіть не надто втаємниченій людині у суть церковного життя доволі легко розібратися та засвоїти його багатий зміст. Разом з тим наново набратися довіри до рідного релігійного обряду та власної церковної думки. Ці саме хоча би протягом тривалого періоду у ХХ ст. були приречені на заглушення та забуття.

Врешті безперечним здобутком нового Катехизму — „Христос Наша Пасха”, на що було вказано, є наш вихід на світ та представлення актуальних позицій по вченню нашої Церкви та взагалі напряму її цілісного розвитку. Це може єдино сприяти зростанню самостійної церковної свідомості та ідентичності серед наших віруючих. Однаково дозволити тим, хто захоче онайомитися з дієсністю та характерністю Східної Католицької Церкви київської традиції, краще вивчати її історичне закріплення та суть духовного діяння.

о. Ярослав Москалик

26 листопада, у день особливої молитви за упокій душ всіх загиблих під час Голодомору 1932-1933 років, Блаженніший Святослав (Шевчук), Глава УГКЦ, та Владика Богдан (Дзюрах), взяли участь у загальнонаціональній поминальній молитві. Спільна молитва відбулася на території Національного музею «Меморіал пам'яті жертв Голодоморів в Україні».

Перед Панахидою близько 5 тис. осіб пройшли ходою пам'яті дітей, загиблих і ненароджених у 1932-1933 роках від станції метро «Арсенальна» до Меморіалу жертв Голодомору. Близько 15.00 розпочалася молитва. У ній взяли участь представники різних християнських Церков, представники громадськості, очевидці трагедії. О 16.00 було оголошено загальнонаціональну хвилину мовчання, а о 16.01 розпочалася загальнонаціональна акція «Запали свічку пам'яті».

«Трагедія Голодомору вийшла далеко за межі однієї нації. Світове співтовариство по-особливому реагує на геноциди, котрі відбувалися з різними народами: євреями,

вірменами, народом Руанди. Рана, яка була завдана українському народу, зачепила фундамент всього людства (...) тому світове співтовариство повинно знати про український геноцид для того, щоб запобігти у майбутньому таким загальнолюдським трагедіям. «На мою думку, вся правда про Голодомор ще не сказана, адже ми навіть не знаємо остаточної кількості жертв загиблих. Відомо, що є певні сили, котрі замовчують правду, шукаючи при цьому для себе певної вигоди», — зазначив Предстоятель УГКЦ. При цьому він запевнив, що спомина Голодомору не має на меті помсти: це необхідно для зцілення пам'яті українського народу.

Блаженніший Святослав наголосив на тому, що християнська совість кличе до того, щоб чинити опір замовчуванню правди про Голодомор. «Ця правда повинна бути правдою, яка визволяє, адже Ісус Христос каже: „Пізнайте правду і правда визволить вас”», — сказав на завершення Предстоятель УГКЦ.

за ugcc.org.ua

# Звернення традиційних Українських Церков

до вірних та до всіх людей доброї волі  
з нагоди двадцятиліття референдуму на підтвердження Акту  
проголошення незалежності України

Сказав Господь: «Шукайте ж спершу Царства Божого і правди Його,  
а все це додасться вам» (Мт. 6, 33)

## Дорогі у Христі брати і сестри!

Двадцять років тому наш народ підтвердив свій вибір — жити у самостійній, незалежній державі. Перед нами відкрилися великі можливості, а разом з тим з'явилася і велика надія, що нарешті, після століть поневолення і розділень, наша держава духовно й матеріально розквітне.

Відтоді минуло два десятиліття, позначених і здобутками, які маємо цінувати, і гіркими розчаруваннями, через які, однак, не слід впадати у відчай.

Всім зрозуміло, що українське суспільство не може зупинитися на досягнутому. Тим більше, що виросло нове покоління українців, не обтяжених вадами радянського минулого. Хочеться, щоби вони жили краще та свої перші кроки у самостійному житті робили в суспільстві з правдивими й міцними підвалинами.

Нині є принагідний час, аби спитати власне сумління та один одного — в чому причина наших тривалих негараздів та як налагодити гідне життя суспільства?

Бог дав нашому народу все необхідне — родючі землі, бажання і вміння працювати, мирну вдачу, державну незалежність та багато іншого. Найголовніше ж — Бог дарував кожній людині особисту свободу, здатності розуму й віри, щоб ми могли пізнавати Його благу волю, любити і творити добро.

Але чи використовуємо ми ці Божі дари як належить?

Людина — насамперед духовна істота. Її зовнішні успіхи чи поразки є наслідком доброго чи хибного духовного життя. Це є справедливим і для всього суспільства. Тому не будемо шукати винних зовні — головна причина негараздів прихована в нас самих, в духовній кризі, яка роз'їдає наше суспільство.

За десятиліття панування безбожництва серед багатьох укорінилася думка, що перше місце у житті належить матеріальним речам. Для таких людей багатство і можливість, які воно дає, стали ідеалом і сенсом життя. Але матеріальне багатство при духовній убогості завжди породжує в людині гедонізм (гонитву за насолодами) та егоїзм (самолюбство), які призводять до корупції, тобто руйнування, у всіх сферах життя — державній, політичній, суспільній та особистій.

З року в рік багато хто перекоує народ, що подолати негаразди та досягти справжнього загального блага можна лише тоді, коли успішно працюватиме економічна структура держави. Але першоджерело суспільних негараздів — не матеріальна, а духовна убогість! Тому справді подолати різного роду кризи ми зможемо лише шляхом зміни суспільних і особистих пріоритетів, коли на перше місце стане не тимчасове, матеріальне, а вічне, духовне — те, що залишається цінним навіть після смерті.

Згадаймо слова Євангелія: «Глядіть, остерігайтеся користоловства, бо життя людини не залежить від багатства її маєтку» (Лк. 12, 15). Без духовного фундаменту будь-які реформи та зміни залишаться безплідним замкненим колом, у якому суспільство блукає вже не один рік. Здорову ж державну спільноту зможемо побудувати лише на основі традиційних для нашого народу духовних засад, утвердження яких зміцнить і матеріальний добробут — але аж ніяк не навпаки!

Такими засадами є:

1. Поставити на перше місце в житті Бога і Його правду: «Кращий для мене Закон уст Твоїх, ніж тисячі золота й срібла» (Пс. 119, 72).
2. Пам'ятати, що кожна людина є образ Божий, Господне творіння і Його улюблена дитина: «Сам Цей Дух свідчить разом із духом нашим, що ми діти Божі. А коли діти, то й спадкоємці, спадкоємці ж Божі, а співспадкоємці Христові...» (Рим. 8, 16 — 17).
3. Те, що шануємо і цінуємо в собі та для себе, переносити на всіх інших людей, — таких же Божих дітей, як і ми: «Як хочете, щоб робили вам люди, так і ви робіть їм» (Лк. 6, 31).

## Дорогі у Христі брати і сестри!

Ми закликаємо всіх людей доброї волі — незалежно від релігійної, національної, політичної приналежності — засвідчити соборність, розкрити духовний потенціал, даний Богом нашому народу, та утвердити в суспільстві

принципи любові, справедливості й взаємодопомоги. Єднання суспільства навколо цих духовних ідеалів, громадська самоорганізація та взаємна підтримка — найкращий захист в умовах політичних та економічних криз.

Особливо ж ми звертаємо свій заклик до тих, хто має авторитет і повагу людей, мудрість та життєвий досвід: об'єднаймо свої зусилля для служіння українському народу! Разом ми зможемо сформувати активну громадську позицію щодо визначних питань суспільного життя.

Переконані, що лише у вільному діалозі нам може відкритися живе мислення, яке спонукатиме кожного до особистої відповідальності за ближнього, за свою громаду та свою країну — мислення, сповнене правди, здатне звершити духовне оновлення суспільного життя.

Того, хто прагне досягнути кращого, попереду чекає велика праця, духовний подвиг. Ми віримо, що Дух любові й мудрості в людських серцях перемаже оману й неправду. Ми також закликаємо молитися про кожного, хто береться за добру справу духовного оновлення.

І нехай Всемогутній Господь, у Трійці Святій Єдиний, благословляє й допомагає нам усім чинити свій особистий подвиг на цьому шляху!

*Звернення опрацьоване представниками Української Православної Церкви, Української Православної Церкви Київського Патріархату та Української Греко-Католицької Церкви і оприлюднене у присутності Глав і представників цих Церков на зустрічі 1 грудня 2011 року*



УГКЦ прямує до завершення патріяршого устрою

## Три нові Митрополії УГКЦ

29 листопада 2011 року Глава УГКЦ Блаженніший Святослав підніс Львівське архієпископство до гідності Митрополії. Митрополію очолив Архієпископ Ігор (Возняк). До її складу входять Львівська архієпархія, Сокальсько-Жовківська, Самбірсько-Дрогобицька та Стрийська єпархії. На початку грудня відбулися введення на престол греко-католицьких Митрополитів в Івано-Франківську і Тернополі.

«УГКЦ прямує до затвердження патріяршого устрою, і слушність цих старань визнають Римські Архієреї», — говориться в Декреті Блаженнішого Святослава (Шевчука) про проголошення трьох нових Митрополій УГКЦ. А щоби ще більше скріпити патріярші структури Церкви Києва і Галича, Синод Єпископів УГКЦ вирішив своєю владою створити на землях Києво-Галицької Церкви три нові Митрополії, а саме: Львівську, Івано-Франківську і Тернопільсько-Зборівську — та піднести престоли Івано-Франківської і Тернопільсько-Зборівської єпархій до гідності архієпархії. Ці рішення поблагословив і схвалив Святіший Отець Бенедикт XVI.

У Декреті про проголошення трьох нових Митрополій УГКЦ, який під час Літургії прочитав Владика Богдан (Дзюрах), Секретар Синоду Єпископів УГКЦ, йдеться про всю історію УГКЦ, про її важкий шлях, про легалізацію УГКЦ та про повернення осідку Глави УГКЦ до Києва.

Оскільки Київська Русь прийняла християнство у візантійському обряді, її Церква мала статус Митрополії Царгородського патріярхату з осідком у Києві. Главі Церкви було надано титул «Митрополит Руський» (згодом — «Київський»), з яким співслужили всі єпископи Київської держави. У 1303 р. на землях Галицько-Волинського князівства постає Галицька митрополія, а вже від 1401 р. Глава Київської Церкви отримав титул «Митрополит Київський, Галицький і всієї Русі».

Митрополит Ісидор, який брав участь у Вселенському соборі у Флоренції 1439 року, носив титул Митрополита Київського і Галицького. Митрополит Михайло (Рогоза), який підтвердив Акт відновлення злуки та поєднання Київської Церкви з Римським Апостольським Престолом у Бересті 1596 року, також був Митрополитом Київським, Галицьким та всієї Русі.

З огляду на переслідування Унійної Києво-Галицької Церкви за часів царів Петра I та Катерини II, Папа Пій VII у 1808 р. поблагословив черговий поділ Київсько-Галицької митрополії. Греко-католицькі єпархії Галичини — Львівську, Перемишльську і Холмську — було виїнято з-під судової влади унійного Митрополита в царській Росії, відновлено Галицьку митрополію і за владиною визнано титул Митрополита Галицького, Архієпископа Львівського та Єпископа Кам'янця-Подільського з осідком у соборі Святого Юра у Львові.

В такий спосіб, через визнання всіх прав і повноважень, які належали Митрополитам Київським і Галицьким, було забезпечено правову спадкоємність нашої Церкви, що згодом давало підстави галицьким Предстоятелям, зокрема Митрополитові Андрееві (Шептицькому), вважати себе адміністраторами тимчасово вакантного Київського престолу та його єпископств, а св. Папа Пій X потвердив це право Галицького Митрополита у 1908 р.

У 1939 — 1941 роках Митрополит Андрей призначив екзархів для пастирської опіки вірних на землях Великої України, Білорусі й Росії та дав доручення підготувати подання до властей Радянського Союзу з обґрунтуванням необхідності повернення Главі УГКЦ титулу Митрополита Київського і Галицького. Подібну вимогу повторила делегація УГКЦ у грудні 1944 року. На жаль, всі ці старання закінчилися ув'язненням ієрархів і почалася доба мучеництва, підпілля та героїчного протистояння з безбожним тоталітарним режимом, що тривала майже двісті років.

Митрополит Галицький Йосиф (Сліпий), після звільнення з вісімнадцятирічного ув'язнення і приїзду до Рима в 1963 році, був визнаний як Верховний Архієпископ, патріярхорівний у правах на основі повноважень, що їх завжди мали Київські Митрополити, тобто були митрополитами свого права, які

управляли Церквою, маючи ступінь надєпископської влади.

Його наступник Блаженніший Мирослав Іван (Любачівський), повернувшись до Львова в 1991 році, розпочав відновлення структур Києво-Галицької митрополії, яке, на підставі історичної спадкоємності та справедливості, передбачало й повернення її проводу до Києва. Повернення осідку Глави УГКЦ до столиці України відбулося в 2005 році за предствоятельства Блаженнішого Любомира (Гузара). Це рішення Синоду Єпископів УГКЦ одобрив блаженний Папа Іван Павло II.

Департамент інформації УГКЦ

### Довідка

До Львівської митрополії відтепер будуть належати, окрім Львівської архієпархії, єпископські престоли Сокальсько-Жовківської, Самбірсько-Дрогобицької і Стрийської єпархій. Катедральним собором цієї Митрополії залишається храм Святого Юра у Львові, а її Архієпископом і Митрополитом призначений Владика Ігор (Возняк).

До Івано-Франківської митрополії входять престоли Івано-Франківської архієпархії та Коломийської-Чернівецької єпархії. Катедральним собором цієї митрополії стає собор Святого Воскресін-

(Закінчення на 12 сторінці)

# Інtronізація Владики Ярослава (Приріза)

«Ця інtronізація завершує особливий рік в історії нашої Церкви, який назавжди буде позначений уведенням на престоли різного рівня як в Україні, так і за кордоном», — наголосив Блаженніший Святослав під час інtronізації Єпископа Самбірсько-Дрогобицького Владики Ярослава (Приріза), котра відбулася 24 грудня в м. Дрогобич, у катедральному храмі Пресвятої Трійці.

З Блаженнішим Святославом співслужили: Владика Іван (Мартиняк), Митрополит Перемишльсько-Варшавський, Владика Володимир (Війтишин), Митрополит Івано-Франківський, Владика Василь (Семенюк), Митрополит Тернопільсько-Зборівський, Владика Мечислав Мокшицький, Архiepіскоп Львівський РКЦ в Україні, Владика Мілан (Шашек), єпископ Мукачівський, а також 10 єпископів Синоду УГКЦ. Участь в урочистому Богослужінні взяли понад 300 священнослужителів, представники монашества, вірні з усіх теренів єпархії та представники державної влади.

Після урочистої зустрічі духовенством та вірними Блаженнішого Святослава всі процесійно ввійшли до храму Пресвятої Трійці, де розпочався Чин інtronізації. Декрет про призначення Владики Ярослава на престол Самбірсько-Дрогобицької єпархії від імені Глави та Синоду Єпископів УГКЦ зачитав Секретар Священного Синоду Владика Богдан (Дзюрах). Відтак Блаженніший Святослав торжественно ввів на єпископський трон Владика Ярослава. Нововведеному єпарху Глава УГКЦ вручив пастирський жезл. Цим жезлом, як згодом у своєму слові зазначив Предстоятель, «єпископ має управляти і пасти Боже стадо, дбати про те, щоб духовний світильник кожного з нас ніколи не згас, щоб кожний з нас все ж таки очікував повернення у славі нашого Господа».

Складаючи своє побажання новому єпископу Самбірсько-Дрогобицької єпархії, Блаженніший Святослав зазначив: «Дорогий наш брате, Владико Ярославе, нехай всемілостивий Господь буде твоїм прикладом, а твій великий попередник — Владика Юліан — буде взірцем, духовним батьком твого служіння. Ти приходиш не для того, щоб тобі послужили, але щоб послужити і дати своє життя як викуп за багатьох».

Після завершення Богослужіння Владика Ярослав звернувся зі словами подяки до свого попередника — першого єпископа Самбірсько-Дрогобицького: «Щиро дякую Владичі Юліанові за довгі роки його архиєрейського служіння в Самбірсько-Дрогобицькій єпархії. Своїм служінням Вла-



Блаженніший Святослав Шевчук та Кир Ярослав Приріз.



Кир Ярослав Приріз.

дика поєднав покоління вірних нашої Церкви часів переслідування і часів відродження. Скільки вклав він — здебільшого непомітно для нас — своїх молитов, своєї праці, своїх жертв і терпінь, аби наша Церква і, зокрема, Самбірсько-Дрогобицька єпархія, поручена його святительській опіці, успішно виконували Христову місію освячення і спасіння серед рідного українського народу». Нововведений на престол архиєрей склав подяку Блаженнішому Святославу за його смиренну опіку над Українською Греко-Католицькою Церквою. Рівно ж Владика Ярослав подякував єпископам, духовенству, мирянам і представникам державної влади за їх молитовну участь в урочистому Богослужінні.

«Бажаю вам, щоб Господня благодать товаришувала усім вашим вчинкам і зусиллям», — привітав Владика Ярослава Архiepіскоп Львівський РКЦ в Україні Мечислав Мокшицький. Відтак нововведеного архиєрея від імені духовенства єпархії привітав один із найстарших священників — митр. прот. Євген Кохан, та наймолодший ієрей — Михайло Олійник. Від імені спільноти викладачів і студентів Дрогобицької духовної семінарії єпископа привітав ректор о. Мирон Бендик. Привітальні слова на адресу правлячого архиєрея пролунали від представників парафіяльних і молодіжних спільнот єпархії.

Зазначимо, Владика Ярослав (Приріз) у червні 2005 року був призначений протосинкелом Самбірсько-Дрогобицької єпархії. 29 квітня 2006 року в катедральному храмі Пресвятої Трійці м. Дрогобича отримав єпископські свячення (святитель — тодішній Глава УГКЦ Блаженніший Любомир (Гузар)). Відтоді розпочалося єпископське служіння Владики Ярослава (Приріза) як єпископа-помічника Самбірсько-Дрогобицької єпархії. У квітні 2010 року його призначено єпископом-коад'ютором єпархії. З 27 жовтня 2011 року Владика Ярослав перейняв адміністрування Самбірсько-Дрогобицькою єпархією, після того як Блаженніший Святослав, за згодою Постійного Синоду УГКЦ, прийняв зречення з душпастирського уряду, подане Владикою Юліаном (Вороновським), тогочасним Єпархом Самбірсько-Дрогобицьким.

о. Олег Чупа, прес-секретар Самбірсько-Дрогобицької єпархії



Вітання від Митрополита Івана Мартиняка.

## DEKRET

Przemysł — Wrocław,  
dnia 1 grudnia 2011 r.  
L. dz.: 2011/391

Mając na uwadze potrzebę uporządkowania w Kościele Greckokatolickim w Polsce współczesnego przekazu ewangelicznego za pośrednictwem środków masowego przekazu, biorąc pod uwagę nauczanie Kościoła, przepisy Kodeksu Kanonów Kościołów Wschodnich oraz Normy Episkopatu Polski o występowaniu kapłanów w mediach, my, jako Biskupi Kościoła Greckokatolickiego w Polsce, niniejszym postanawiamy:

1. Obowiązek i prawo troski o uporządkowany i owocny przekaz ewangelicznego orędzia poprzez środki społecznego przekazu spoczywa na biskupach eparchialnych.
2. Nikt nie ma prawa przemawiać w imieniu Kościoła Greckokatolickiego (Bizantyjsko-Ukraińskiego) w Polsce ani sugerować, że jest jego rzecznikiem, jeżeli nie został do tego zgodnie z prawem upoważniony.
3. Duchowni greckokatolicki i członkowie instytutów zakonnych, wypowiadający się w mediach, winni cechować się wiernością nauce Ewangelii, rzetelną wiedzą roztropnością i odpowiedzialnością za wypowiedziane słowo, troską o umiłowanie prawdy i owocny przekaz ewangelicznego orędzia. Jeśli nie są w danej dziedzinie wystarczająco kompetentni, powinni zrezygnować z występowania w mediach, zwłaszcza w kwestiach trudnych i kontrowersyjnych.
4. Wypowiadając się w sprawach nauki katolickiej lub obyczajów, duchowni i zakonnicy greckokatolicki winni pamiętać, że są powołani do głoszenia nauki Chrystusa, a nie własnych opinii. Dlatego zobowiązani są do wiernego przekazu katolickiej nauki, zgodnie z doktryną głoszoną przez Urząd Nauczycielski Kościoła.
5. Powyższe zasady obowiązują także odpowiednio pozostałych wiernych, którzy wypowiadają się w mediach w sprawach nauki katolickiej lub obyczajów, zwłaszcza zaś dotyczą tych osób, których urząd kościelny, funkcja pełniona w instytucji kościelnej, przynależność do stowarzyszeń lub organizacji kościelnych sprawiają iż wypowiedzi ich mogą być

odebrane jako angażowanie autorytetu Kościoła.

6. Wierni świeccy nie powinni brać udziału w programach czy audycjach przynoszących szkodę wierze lub dobrem obyczajom, tendencyjnie antykościelnych i budzących zgorzniecie.
7. Do podjęcia przez duchownego lub osobę zakonną stałej współpracy z rozgłośnią radiową lub stacją telewizyjną wymagana jest zgoda własnego ordynariusza.
8. W programach telewizyjnych duchowni i osoby zakonne winni występować w stroju duchownym.
9. Duchownych głoszących Słowo Boże za pośrednictwem mediów obowiązują normy prawa powszechnego (kan. 651-666 KKKW) zarówno w odniesieniu do władzy przepowiadania, jak i przekazywanych treści.
10. Żadna stacja radiowa lub telewizyjna, redakcja, program czy audycja a także strona internetowa, nie może używać w nazwie określeń: „Kościół Greckokatolicki (Bizantyjsko-Ukraiński), Cerkiew Greckokatolicka (Bizantyjsko-Ukraińska), grekokatolik, obrządek greckokatolicki (bizantyjsko-ukraiński)” czy przymiotników: „grekokatolicki, bizantyjsko-ukraiński” bez zgody kompetentnej władzy kościelnej. Zgody na używanie w tytułach podanych wyżej określeń, także w innych przypadkach i odmianach, udzielają na swoim terenie poszczególni biskupi eparchialni a na terenie całej Polski Arcybiskup Metropolita Przemysko-Warszawski po konsultacji z Biskupem Wrocławsko-Gdańskim.
11. W wypadku poważnego naruszenia powyższych norm ordynariusz winien upomnieć duchownego lub członka instytutu zakonnego i zobowiązać go do naprawienia szkody, np. poprzez sprostowanie lub odwołanie błędnej czy krzywdzącej wypowiedzi. W uzasadnionych i poszczególnych przypadkach ordynariusz może zabronić wypowiadania się w mediach lub zastosować sankcje przewidziane przez prawo.

+ Jan Martyniak  
Metropolita  
Przemysko-Warszawski

+ Włodzimierz R. Juszcak  
Biskup Wrocławsko-Gdański

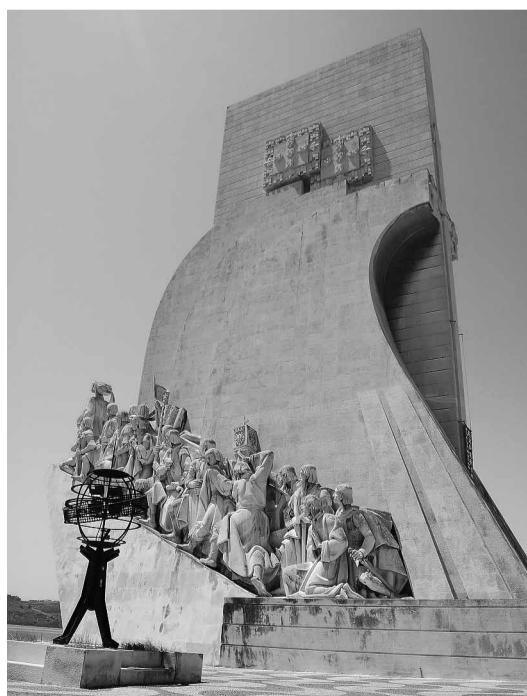
Завершився 10-денний паломницький шлях греко-католиків до найбільш на захід розташованих святих місць Європи — Фатіми (Португалія) та Сантіаго де Компостеля (Іспанія). Організатором цього горічного, як і попередніх прощ, був Вроцлавсько-Гданський Владика кир Володимир Р. Ющак ЧСВВ, який очолює 30-особову групу прочан з обох наших епархій. Серед учасників були також гості з Німеччини, України й Канади. Духовну поміч та молитовну підтримку усім дарували Високопреосвященний Владика кир Володимир, о. М. Михайлишин та сестри Службениці — с. Анатолія і с. Дам'яна.

Першим містом нашої прощі стала Прага. Після Служби Божої у греко-католицькій святині, яка служила у наміренні прочан, здоров'я, Божу благодать та щасливу дорогу до Фатіми, вирушили ми на зустріч багатомісцевим надбанням і матеріально-духовній спадщині наших південних сусідів. Залюбки вслуховувалися у слова провідника, що рисовав перед нашими очима історію формування чеської державності та вказував напрочуд красиву і багату пам'ятниками архітектури, костелами, каплицями і замками столицю Чехії. Найбільше враження мали ми від прогулянки чарівним старим містом. Вистачить згадати хоча б Градчани, готичні катедри св. Віта, св. Вацлава та св. Адальберта, міст Кароля на річці Велтава, доповнений скульптурами, різьбами, статуями чи Лорету — будований шість століть комплекс барокових сакральних споруд.

Мандруючи старими вуличками Праги, не могли ми оминути закладеного королею Карлом IV, першого у центральній Європі Університету Carolinum та інших місць, що засвідчують про живу колись різноманітність культур і націй (м. ін. Золота вулиця, вулиця зв'язана з Францом Кафкою, єврейська дільниця Josefov, угорські пагорби Wyszehrad, Petrin та Мала Страна Otloj). Місця ці так прекрасно переплетені парками, городами і зеленим докільям, що викликали у нас казкові асоціації. Дуже цікавими були Staromestske namesti із оригінальним астрономічним годинником, давні монастирі, базиліка св. Юрія тощо. Усі ці споруди рахуються шедеврами чеського мистецтва та поповнюють світову художню скарбницю. Передати повну красоту Праги — неможливо. Можливо зате самому туди поїхати і досвідчити старовинності та чарівності града над Велтавою. Під кінець інтенсивного дня прочани спрямували свої кроки на леговище, звідки відправилися у столицю Португалії — Лісабон.

#### Лісабон — морська імперія XV ст.

Наше знайомство з містом білих мармурів та червоних дахів розпочалося візитом у мо-



Пам'ятник мореплавцям Padrao dos Descobrimentos у Лісабоні.

настирі св. Єроніма (Mosteiro dos Jerónimos). Цей, побудований в подяці за експедицію Васко да Гама (1497 р.), і чудесним способом уцілений від землетрусу у XVIII ст. монастир, є доказом сміливого поєднання різних форм будови — готики і ренесансу. Монастир захоплює майстерністю та витонченістю мануелінського стилю (Manuelino), багатством скульптур з морськими мотивами та орієнтальними елементами. Завдяки королю Мануелі I (Щасливому), який фінансував ці морські подорожі, відкрито передусім немалу частину західного африканського узбережжя, а також азійські й американські землі. Mosteiro dos Jerónimos багатий також внутрішніми і зовнішніми декораціями, які величчю і висотою захоплюють з першого до останнього погляду.

Після першого захоплення прийшов час й на духовне піднесення — молитву. Греко-католицький храм, обслуговуваний Отцями Василіянами, відкрив для нас свої ворота. У ньому відслужилася Служба Божа, після якої місцевий парох розказав нам про життя емігрантів з України. Португалія зараховується до тих держав, які вподобали собі українці як тимчасове місце проживання і кращого життя (тут живе їх близько 100 тис.). Помолвившись, помандрували ми найстарішою дільницею Белем, розташованою побіч річки Таг. Розповідь про завоювання португальцями нових теренів та здобування багатств зробила на нас величезне враження. Серед знаменитих велетнів плавання (V. Dias, Vasco da Gama, K. Kolumb, F. Magellan),



Монастир св. Єроніма у Лісабоні (Mosteiro dos Jerónimos).



Костел Пресятої Трійці у Фатімі.

## Проща греко-католиків Польщі до Фатіми та Сантіаго де Компостеля

найбільшу славу здобув син короля Яна I Доброго і Філіпи Ланкастер — Dom Henrique o Navegador, ім'я якого записане у всесвітній історії як Henryk „Żeglarz”. Саме його вважається основоположником португальської колоніальної імперії, яка сягала з півночі на південь, із заходу на схід. Небезпідставно говорилося про те, що у їхній імперії сонце світить весь день: сходило воно в одній півкулі, у другій — заходило. Про географічні відкриття нагадує своєрідний монумент у вигляді кам'яного корабля, що своєю кормою (дзьоб) скеровує у море, а величезні вітрила заявляють готовість виплисти у будь-якому моменті. Пам'ятник Padrao dos Descobrimentos — гордіня португальців, які як жоден інший народ у світі, провели сотні морських експедицій та створили всесвітній центр торгівлі у XIV-XV ст. Важливо підкреслити, що разом із світською групою моряків, їхали туди й місіонери, які несли Добру Новину чужим народам і вводили християнство у найбільш віддалені куточки землі. Наступним місцем нашого паломництва було Santuario de Fátima.

#### Фатіма — надія людства

Фатіма до 1917 р. була не дуже відомою сільською місцевістю, якої жителі займалися рільництвом. Щойно після 13 травня почала поступово набирати значення та виросла на лідера португальської землі. Того дня — у неділю 13 травня 1917 р. трійці дітей: Луції Сантос та Франціскові й Яцинти Марто, у долині Cova da Iria з'явилася — згідно з їхніми словами — „Ясніша від сонця Пані”, вбрання якої було білішим від снігу, а ясне проміння сяяло міцніше ніж сонце. Пані ця тримала у руках вервицю і просила про молитву та наказала, щоб кожного тринадцятого дня місяця діти приходили на зустріч з Нею. Об'явлення Божої Матері повторювались



Катедрa св. Якова у Сантіаго де Компостеля.



Молитва при Фатімській Богородиці.



6 разів, систематично аж до жовтня 1917 р. Розпочаті на доручення єпископа ієпархії Leiria дослідження достовірності марійних об'явлень завершилися успіхом у 1922 р., хоч Церква визнала їхню справжність щойно вісім років пізніше (1930 р.). Сьогодні Фатіму визнає весь католицький світ, а слова Пресвятої Богородиці відомі як "фатімські таємниці".

Свою зустріч з Фатімою розпочали ми вечірніми молитвами на вервиці та завершили процесією з фігуркою Божої Матері. Кожен прочанин із запаленою свічкою проходив від Каплиці Об'явлень довкола фатімської площі, щоб потім знов затриматися біля місця появи Марії, у якому стояв колись величезний дуб. Враження від побаченого не спосіб передати словами. Піднесений настрій молитви, яку кожна з груп проводила у своїй рідній мові, шепіт тисяча вуст прочан з цілого світу, які з проханням звертались до Пресвятої Богородиці та заносили свої благання.

Під час фатімської прогулянки, яку сміло можна назвати марафоном, відвідали ми найважливіші музеї та сакральні споруди: місце першого Об'явлення Матері Божої (Bazylika Matki Boskiej Różańcowej), побудована 1917 р.), один із чотирьох найбільших костелів на світі — Костел Пресвятої Трійці (Kościół Trójcy Przenajświętszej 2004–2007 рр.) цей споруджений у вигляді амфітеатру костел, може помістити більше 100 богослужителів та більше 86 тис. паломників. Потім пройшли ми побіч відкритого 13 серпня 1994 р. пам'ятника берлінського муру, який поміщає у собі фрагмент цієї історичної будівлі та відвідали музей, у якому захована корона з кулею, що прошила тіло Івана Павла II Папи Римського.

Перебуваючи в околиці Queim, промандрували ми також дорогою прочан — цією ж самою, якою майже сто років тому мандрували Луція, Яцинта і Франціск; взяли участь у Хресній Дорозі; відвідали Valinhos — місце четвертого об'явлення Божої Матері (19 серпня 1917), скальні пагорби (Losa do Sabeco), де 1916 р. трикратно з'являвся Ангел, а також невелику місцевість Aljustrel. У цьому невеликому селі знаходяться рідні хати Антонія дос Сантос та Мануела Марто, у них народилися і проживали пастушки (сьогодні тут музеї). Кожного ранку у Фатімі служилася божественна Літургія, у якій ми випрошували ласки собі, своїм родинам та дякували за усі спільно пережиті хвилини, а вечором відбувалася урочиста вервиця "всіх народів", процесія світла по фатімській площі та нічне, молитовне чергування при фігурі Божої Матері. Усі місця зробили на нас превелике враження і я переконана, що всім



Спільне фото у найбільшій на захід висуненому клантику Європи — Cabo da Roca.

учасникам прощі, назавжди залишаться вони у пам'яті. З Фатіми помандрували ми в Іспанію, до Santiago de Compostela.

### Santiago de Compostela — мета християнських прощ

Розташоване у північно-західній частині Іспанії, Santiago de Compostela, вразило нас від першого погляду. Від давніх часів цей регіон Європи переживав різні моменти, проходив з рук у руки; орудували ним і кельти, і свабі, і римляни. У VIII ст. (711 р.), землі ці зайняли маури. Поразка християнських військ під Кордобою спричинила багаторічне панування арабів на цих землях. Уся складна історія виринала перед нашими очима, витиснула сильне тавро в особливих спорудах міста. Чудові монастирі, потужні палати, височезні костели та катедри, вкінці мальовничі, стародавні будиночки, становлять своєрідну мішанину епох, стилів та засвідчують про минуле різних народів. Чи не найцікавішим будівельним досягненням міста є кафедра св. Якова (Sant Iago, Santiago). На сьогодні становить вона своєрідну "мекку" християн і вважається третім, після Єрусалиму та Риму, святим місцем паломництва (звідси взялися назви прочан — palmero, romero, peregrino).

Відкриття могили Якова — учня Ісуса Христа стало початком не тільки релігійного культу, але і розвитку галіційського регіону Іспанії. Цей зламний момент з 813 р. назавжди визначив напрямок розвитку, підніс вагу і зміцнив роль цього місця. Тодішній король Астурії — Альфонс II вирішив побудувати катедру. Сам процес побудови був дуже довгим (базову частину споруджено у XI-XII ст, розбудова тривала аж по XVIII ст.). Головний вхід у катедру (Pórtico da Gloria) прикрашає статуя св. Якова з історією християнства. Входячи до Божого храму, кожен прочанин міг доторкнутися стовпа і тим самим заявити про свою приналежність до великої сім'ї тих, хто вірить в Бога і від Нього походить. Першими століттями після побудови святиня була відкрита цілодобово; кожен прочанин, у будь-яку пору дня і ночі, завершивши свою мандрівку, міг свobodно увійти у середину та поклонитися св. Якову. Кафедру прикрашає біля 200 різноманітних фігур, статуй, картин з життя святих, біблійних історій тощо. Вона чудова і неповторна. Конечно треба її побачити, щоб відчуті її велич.

Santiago de Compostela — один із осередків християнського паломництва, став відомим завдяки діяльності Якова. Саме тут примандрував апостол Яків — Івановий брат, щоб проповідувати Добру Новину та засвідчити про справжність особи Ісуса Христа та подій зв'язаних з Його земним життям. Туди також в VII ст. перевезено з Єрусалиму, тіло Якова, коли Палестину зайняли араби. Завдяки чудесним зціленням, уже в середньовіччі, розпочалися прощі християн з Європи.

Помолившись у катедрі, скерувалися ми до місця, де спочивають тлінні останки св. Якова. Обнявши і поцілувавши їх, взяли участь в Службі Божій усіх народів. Урочистість завершив нещоденний — хоч характерний тільки тому місцю, обряд кадінья. Кадільниця (Botafumeiro), до пущення в рух якої потрібно щонайменше кількох мужчин, зробила на нас несамовите враження перш за все своєю величчю (1,5 м за-



Монастир Santa Maria da Vitória у місті Баталья (Batalha).



Сінтра (Sintra) літня резиденція португальських королів — Palácio Nacional.

ввишки, 1 м ширини) та красою. Ми стояли як вражені і не могли на милуватися і нею самою, і запашиєм ароматом, який розсівала. Крім неймовірної і майстерної кадільниці Botafumeiro, символом Сантіаго є Яковова черепашка (muszla św. Jakuba). Це своєрідний "витвір" океану, якого неможливо віднайти у водах інших океанів. Прочани, що мандрували туди з усіх куточків Європи, а то і цілого світу, після осягнення мети, керували свої кроки на узбережжя, щоб знайти і забирати з собою цю виняткову черепашку.

Зустріч зі св. Яковом — опікуном паломників та водночас покровителем Іспанії й Португалії, символом боротьби з ісламом, назавжди залишиться у серцях тих, хто пройшов його дорогою та помолвився у храмі Santiago de Compostela.

### Доторкнена Богом португальська земля

Залишаючи позаду чудовий куточок іспанської землі, знов опинилися ми у Фатімі. Черговими пунктами нашого паломницького шляху були старовинні португальські містечка. На мою думку, на особливу увагу заслуговують три: Назаре (Nazare), де знаходиться Костел Божої Матері (Matki Bożej Karmiącej), Мафра (Mafra) з ансамблем монастирів та палатів, що свої витoki ведуть від палати в Escorialu, а також Баталія (Batalha), у якій відвідали монастир Santa Maria da Vitória, величезний, потужний монастир (opactwo Cystersów).

Побіч нашої уваги не залишилася і Сінтра (Sintra) — романтичне містечко, літня резиденція португальських королів — Palácio Nacional. Це маєстатичне містечко приваблює око, з одного боку

краєвидами диких, обмиваних водою океану гір, а з другого — знаменитими замками і фортецями, фундаменти яких сягають древніх часів. Небезпідствно англійці назвали Сінтру "Аркадією", а іспанці — найгарнішим місцем світу (про що заявляє їхнє народня мудрість „Побачити цілий світ, але не побачити Сінтри — нічого не побачити"). Інші, прекрасно розміщені у зелені докільля, запали нам глибоко в душу як прекрасні місця європейського континенту. Крутими потругальськими доріжками поїхали ми до найбільш на захід висуненого клантика Європи — Cabo da Roca. Там, де — згідно з піснею — "земля з водою місцями замінюються", знаходиться "кінець світу". Найменування — дуже влучне, тому що поза тим відрізок землі не було уже нічого (особливо у свідомості людей п'ять віків тому). Цей скелястий мис з морським маяком дарує людству пречудові, казкові краєвиди та нічим необмежений простор океану. "Кінець світу" став і кінцем нашої пригоди з португальською землею.

Зміцнені молитовним піднесенням, яке товаришувало нам протягом цілої прощі, обмолені щоденними Службами Божими, обігріти світлом фатімської Пані, марійною вервицею та особистими молитвами, з почуттям духовного заспокоєння поверталися до Польщі. Втішалися ми і ривнем духовних пережить, і хвилинами спільного перебування. Молитовні моменти прожиті разом, назавжди залишаться у нашій пам'яті, а закріплені особисті контакти українців з усіх куточків Польщі, напевно приносять добро у майбутньому.

Христина Мар'як

# Різдвяний вертеп

*Дійові особи: Дід Матвій, Батько, Мати, Бабуся, Внучка Марічка, Жид, Звіздар, Ангел, Пастушки(4), Царі (3), Чорт, Смерть, Міхоноша.*

## ДІЯ I

*(Сільська хата в Карпатах. Сім'я готується до Святої вечері. Мати біля печі варять страви, Батько лагодить свічку, в підсвічник. Діти біля нього спостерігають).*

**Івась:** Тато прошу розказати,  
Що за дивне нині свято?

**Марічка:** Чом мама жваво  
Так готують всякі страви?

**Батько:** Бо то, милі діти,  
Нині в нас велике свято.

**Марічка:** Свято? Взимку?

**Івась:** Диво! Ооо!..

**Батько:** Так, діти: Різдво.

**Марічка:** Свято, кажете... Чудесно...  
А що значить це?

**Батько:** Рождество. Це подія не проста:  
День народження Христа.  
Два віки... Світ звеселився:  
Ісус Христос нам народився

**Івась:** Де? Коли?

**Марічка:** В якій країні?

**Батько:** В Вифлеємі... В Палестині.  
У стаєнці, "між бидляти",  
У пастушій вбогій хаті"

**Івась:** Ото диво!... Чудасія...

**Батько:** Народився нам міся,  
Провідник до щастя люду...  
На землі творив він чуда.

**Івась:** Які? Прошу розказати!

**Батько:** Йдуть до нас Різдвяні свята,  
Підемо в церкву... Попри свята  
Будуть гості.. Розказати?...  
Краще хай колядники  
Вам покажуть залюбки.

## ДІЯ II

*(Гасне світло поволі. Сім'я готується до вечері, батько вносить сіно, дідуха ставить в кут. Мати застилає сіном стіл, накриває*



*і обрусом. Батько запалює свічу. Моляться. Вечеряють. Світло поволі ясніє. Чути стукіт тричі в двері.)*

*(За сценою чути коляду « Нова радість стала».)*

**Звіздар:** Пустіть, газдо, нас до хати  
Дитя Боже прославляти!

**Батько:** Просим, просим гості любі,  
Колядоньці раді будем!

**Звіздар:** Дивна радість сталась нині:  
У далекій Палестині  
Звізда ясна ся з'явила,  
Всьому світу возвістила  
Дивну радість... Люди йдуть,  
Ось і ми рушаєм в путь.

**1-й Ангел:** Слава Богу! Мир цій хаті!  
Ми прийшли вам розказати  
Про чудесною новину,  
Про небесною дитину.

**Звіздар:** Весь світ нині звеселився,  
Бо син Божий народився!  
І ви, браття, звеселіться,  
Рожденному поклоніться.

**1-й пастух:** Розкажімо, як ми там були,  
Що ми бачили і чули.

**2-й пастух:** Ми вночі при вівцях спали  
І не чули, і не знали,  
Що коїться в небесах  
У тих земних сторонах.

**3-й пастух:** Аж тут раптом серед ночі  
Протираєм сонні очі.

**4-й пастух:** Чуєм: наче хтось співає,  
А на небі зірка сяє.

**1-й пастух:** Ми всі нині повставали.  
Ще й з собою дари взяли.

**2-й пастух:** До вертепу поспішили,  
Щоб побачить дитя миле.

**3-й пастух:** А та зірка в небесах  
Всім показувала шлях.

**4-й пастух:** Ми Ісусові вклонились,  
Богу — Господу молились.

**1-й пастух:** І всміхнулась Божа мати,  
Повна ласки й благодаті.

**2-й пастух:** Та й Ісусик нас вітав,  
Ручками благословляв.

## ДІЯ III

*(Входять три царі. Коляда "Тріє царі, де ідете".)*

**Три царі (разом):** Слава Богу!

**Батько:** Просимо, просимо до хати  
Подорожніх завітати!

*(Заходять три царі.)*

**Цар 1:** Мир Вам в хату, добрі люди,  
Хай добро усюди буде!

**Цар 2:** Ми з далеких доріг,  
Чужоземних сторін.

**Цар 3:** Залишили свій увесь по-  
чет і палати, Щоб до Божого царя  
завітати.

**Цар 1:** Із дарами оцими йдемо  
нового царя привітати.

**Цар 2:** Ми ідемо з колядою  
За небесною звіздою.  
Котра нам ся об'явила —  
Прихід Месії звістила

**Цар 3:** Ми ідем вклонитись Богу  
Тай зблудилися з дороги.  
То пустіть нас відпочити.

## ДІЯ IV

*(Входить Жид, Царі відходять на другий план)*

**Жид:** Гутен морген.  
Я прийшов до вас  
в самий добрий час.  
Ай-вай-вай! Ту столько люду,  
будут торгі.  
Може куплю, може уторгую,  
Все міняю, все купую  
А що треба, то продам,  
Бо я маю файний крам.

**Пастух 3:** Ми не міняємо  
і не торгуємо  
І тебе тут, жиде не потребуємо.  
Ми нині Месію вітаємо,  
Що прийшов до нас з неба!

**Жид:** Хлопи подуріли:  
Вже не сіють і не косять,  
А спасення в Бога просять.  
Ой панов'є, дармо ждати —  
Прийде Ірод: всіх за грати.

**Пастух 1:** О ні, того вже не буде!  
Не такі сьогодні люди,  
Щоб з тобою гендель мати  
І про Бога забувати.

**2-й пастух:** Іди, жиде, геть із хати.  
А як ні — хапай торбину  
І гайда у Палестину.

**Жид:** Вай-вай, жида виганяти  
Із теплісінької хати?!  
Я політик не веду.  
Я не лаюся, не краду.  
Що купую — то за гроші:  
Масло, яйця, сир, калосі...  
Жида з хати виганяти?  
Жида бити, жида пхати?  
Жида били єгиптяни,  
Били німці, мусульмани,  
Бив москаль, били козаки,  
Ну а жид — живий бідака.  
Як женете — то вступлюся,  
Але я ще повернуся.

## ДІЯ V

*(З'являється Чорт, тягне за руку царя Ірода.)*

**Чорт:** Світлий царю, глянь: усюди  
Вештаються оці люди  
Чи не чинять чогось злого,  
До царя ідуть нового.

**Ірод:** Як, царя. Та ж я є цар  
Всього світу володар,  
Чи не так? А хто, ви люди,

**Цар 1:** Не якісь ми там прибуду  
А ідем із Палестини  
Поклонитись Бога сину.

**Цар 2:** І цареві світу всього!...

**Чорт:** Володарю землі і неба,  
тут всі, хто чесний,  
— проти тебе!

**Ірод:** Ти диви!... Та ж я  
Є царем у Палестині...  
Звеліваю: військо взяти,  
Самозванцю голову стягти?

**Цар 3:** Зло страшнее,  
царю, вчиниш:  
Та ж той цар — мала дитина.

**Ірод:** То тим більше: військо взяти  
Малих діток порубати  
В моїм місті Вифлеємі  
Нехай буде, як в Едемі.

**Ангел:** Годі царю, зло чинити,  
Не дозволю діток вбити!

**Ірод:** Як? На силу бунтівничу  
Смерть страшну  
на вас покличу,  
Гей, Смертонько, гей, небого,  
Йди сюди на допомогу!

## ДІЯ VI

*(З'являється смерть.)*

**Смерть:** Що накажеш? Що діяти?

**Ірод:** Дітям голови стинати.  
В кожнім домі чи в оселі,  
У колиці чи в постелі  
Воякам дітей хапати  
Й любо голови стинати!  
Бо в цій країні  
буде один цар — Я!

**3-й пастух:** Ти є цар,  
та тільки земний,  
А вродився цар таємний,  
Що буде понад царями  
Над землею, небесами!

**4-й пастух:** То не цар,  
то вічний Бог,  
Що панує без тривоги.  
Ти боїшся того Бога,  
Бо лиха твоя дорога!

**1-й пастух:** А тому  
не винну й гожу  
Чисту Діву — Матір Божу  
Хочеш нині ти зловити!  
Хочеш вбити!

**Ірод:** Замовчїть, прокляті,  
Бо скараю вас в цій хаті!  
А ви, мої воїни завзяті,  
ідїть по всій країні  
І наказ мій понесїть:  
Всіх дітей в краю зібрати!  
Всіх дволїтніх постинати!  
Кожен хлопець до двох лїт  
Хай загине! Так скажїть!  
А між ними, певно, й він  
Знайде свій смертельний скїн,  
А тоді і вам не жити,  
Хто вас буде боронити!

**Пастух 2:** Годі, браття, зло терпіти!

**Пастух 3:** Царські трони повалити!

**Ангел (хрестить Ірода):**  
Що затїяв ти, лукавий?  
Знає світ, що ти не правий.  
Ти замислив Христа вбити?  
То тепер тобі не жити!  
Кару Божу я засилаю  
Смерть на тебе посилаю.

*(Входить смерть, розмахуючи косою).*

# Вертепне дійство крізь століття

Одна з найкращих оздоб Різдва — вертепні дійства. Незважаючи на занепад старих традицій, вертепи залишаються улюбленими формами мистецького вираження різдвяної радості. Це театр, у якому тимчасово акторами стають всі охочі. Це дійство, яке відображає дитячу ширість та зрілу віру. Вертеп — це своєрідний простір, якого не торкається час.

Вертепні сценки, які хоча й міняються з часом, у своїй суті передають містерію Різдва. Міняються літературні та сценічні форми, однак не міняється основна вістка, про яку розповідають Ангели, Пастухи, Царі. Український вертеп веде свій родовід від барокових інтермедій, які у XVII — XVIII ст. на українські землі прийшли із Західної Європи. Їхніми носіями та популяризаторами були студенти й викладачі колегіумів та академій — освітніх закладів, що їх активно засновували чернечі ордени, — та світські правителі в період католицької

контрреформації. В історії літератури відомі численні сценки, які зображали шкільне життя, — так звані „шкільні драми”. Головною родзинкою інтермедій був гумор, з яким самі автори розповідали про своє життя та мандри. Переважно, це були бурсаки та мандрівні дяки, які, демонструючи оті смішні сценки перед глядачами, випрошували для себе трохи харчів чи грошей. На такому тлі постали й духовні драми, які були особливо популярними в єзуїтських колегіумах. Темою тих сенок були переважно біблійні сюжети.

В українському варіанті духовних драм та інтермедій велику роль відіграв фольклорний елемент. Навіть передаючи біблійні історії, відомі й невідомі автори вплітали в сюжет побутові сценки та соціальні мотиви. Не були також рідкістю сценки, які відображали непрості міжнечасні стосунки в Україні XVII — XVIII ст. У другій половині XVIII ст. інтермедія почала занепа-

дати, і на зміну їй прийшов вертеп. Кінець XVII — початок XVIII ст. можна вважати початком нової доби лялькового театру. Він одразу ввійшов у моду: спочатку ляльковий театр слугував для забав при дворах визначних осіб, а згодом поширився в народі. Як окремий різновид лялькового театру постав вертеп, який поєднав духовні містерії та сценічну гру. Таким у Західній Європі він з'явився десь у XVI ст., а звідти прийшов у Польщу та Україну.

Вертеп, з яким ходили спудеї, бурсаки, а згодом і ремісники та селяни по хатах найзаможніших господарів, — це велика, до чотирьох метрів висотою і до трьох метрів шириною дерев'яна коробка, зроблена з тонких дощок та картону. Сама назва „вертеп” є символічною, адже на церковно-слов'янській мові це слово означає земляну печеру, в якій народився Ісус Христос. Коробка була поділена на два поверхи. Горішній поверх представляв Вифлеєм. Тут відбувалися тільки духовні події, пов'язані з Різдвам, сцени з ангелами, магами, пастухами. Внизу в центрі стояв трон Ірода, а збоку висів дзвінок, у який дзвонив паламар. Підлога була встелена хутром, щоб не було видно щілин, які розходилися на всі боки і по яких виконавець водив ляльки. Він стояв за задньою стіною коробки і говорив за ляльок різними голосами, відповідно до ролей дійових осіб. Інколи під час вистави за сценою співав молитви й духовні канти хор, або ж скрипаль грав на скрипці, під яку співали й танцювали ляльки.

Немає достатньо даних, щоби визначити час, коли вертеп уперше з'явився на території України. Вчені припускають, що перші вертепні дійства походять із Західної України. Іван Франко опублікував копію з „Псалма на Різдво Христове” з 1738 р., що може свідчити про популярність вертепу вже наприкінці XVII ст. У „Псалмі” розповідається, як низка людей парами несуть подарунки новонародженому Христові. Поодинокі вислови та згадки про таких ремісників, як гонтарі, про годівлю овець і деревообробний промисел, вказують на те, що вірш складено в прикарпатських околицях. Таким чином, бачимо,



що вже наприкінці XVII ст. вертеп здобув у народі популярність, зберігаючи форму шкільної драми в духовній частині дійства та форму інтермедії в імпровізованих веселих сценках із картинками щоденного життя й народного побуту.

З часом вертеп із лялькового театру перетворився на справжній вуличний театр. Ляльки зникли, і всі ролі почали виконувати живі актори-аматори. Сценки стали рухливішими, а сюжети — емоційно насиченішими. Була ще одна перевага, яка у „живому” вертепі збереглася аж по нині: будь-яке вертепне дійство за своєю природою інтерактивне і передбачає жваве спілкування між акторами та господарями, що, очевидно, неможливо без імпровізації. Дійові особи у вертепі можна умовно поділити на постійні та змінні. Це повною мірою відповідає двом джерелам походження вертепу — духовній містерії та інтермедії. В поважну „містерійну” канву вертепу вплітаються такі дійові особи, як три Царі, Ангели, Пастухи, Йосип, Ірод, — цебто справжні біблійні персонажі. Майже в кожному вертепі також є Чорт, Смерть, Воїни, Циган — персонажі, які свідчать про народні домисли до біблійних оповідок, а також відображають міжнечасні та соціальні стосунки. Але так само у вертепі є ті персонажі, які, відповідно до комедійного жанру, змінюються разом з епохою.

(ред)

**Смерть:** Я косою всіх стинаю,  
І до вас не забарюся,  
А тепер часу не маю,  
Бо за іродом спішуся.

(*Б'є косою Ірода. Той падає.*)

**Ірод:** Що?!! Бунт, зрада!!!  
О Смерте, Смерте моя мила,  
Ти ж мені цілий вік служила.

**Смерть:** (немов відлуння)  
О-го-го-го!  
Ні синку, їх нам не здолати.  
Ходім зі мною  
в темряві і вічності палати.  
Бо мале дитя в яскині  
Має владу в світі нині,  
Мушу я йому служити,  
А тебе я маю вбити.

**Ірод:** (падаючи):  
Ой, як з дідькової діжі  
Щось болить, пече і ріже.

**Чорт:** Ха, а ви хочете до неба?  
А вас там давно не треба.  
Для вас пекло вже готове —  
Не баріться, і в панове.  
Розрішати всі ваші спори  
І содоми, і гомори.  
Всіх в кайдани замикаю,  
В пекло вилами впихаю.  
Бо ви є нарід негідний  
І для неба непотрібний.  
Діти старших не шанують  
Роблять збитки і пустують,  
Рідну мову зневажають,  
І батьків не поважають.  
За ці збитки і капості  
Я вам всім зламаю кості.

(*Ходить по хаті, підступає до жиди, той ховається за колядників. Чорт тікає з хати.*)

**Ангел:**  
(*навздогін хрестить чорта*)

Пропадай же, сатано!  
А ви, дітки, не лякайтесь —  
Батьків своїх не цурайтесь.  
І вас Господь не упустиць,  
Та до неба всіх допустить.  
Будете там вічно жити,  
І його за все хвалити.  
Лише Бога величайте,  
І для нього заспівайте!  
(*колядують*).

**Жид** (Визираючи з-за колядників):  
Повіншую вам, як жид  
добренький —  
Хай від вас втіче біда усенька.  
Нивка родить по сто кіп,  
Сто колосків в один сніп.  
Хай вам родить і овес  
І ваш кінь, і ваш пес.  
І не бракне молока  
Від корови і бика.  
Хай розквітне кожен прут,  
І яйце знесе когут!..  
А за теє віншування  
Дайте щось — не їв від рання.  
(*Жид виходить*)

## ДІЯ VII

**Цар 1:** Сотні років ми страждали  
На Месію всі чекали.

**Цар 2:** Аж тут ангел об'явився:  
Світ неволі провалився.

**Цар 3:** Вже негоже нам журитись  
Ходім Богу поклонитись!

**Звіздар:** Звізда осяє світлом  
нам дорогу  
Ходімо разом поклонитись  
Богу!

**Цар 1:** Ходімо, браття, до месії,  
Де квітнуть зріють наші мрії.

**Цар 2:** Ген через гори і долини  
Благати, щастя для України.



## Виставка сучасних українських ікон у Кракові

18 грудня парафія Воздвиження Чесного хреста в Кракові відзначила свято Миколая. Діти з парафіяльної спільноти разом із своєю вчителькою Галиною Когут підготували концертну програму. А в залі під церквою відбулося відкриття виставки сучасних ікон, виготовлених у Львівській академії мистецтв.

Роботи, експоновані на виставці, презентував професор Роман Василик, під керівництвом якого були написані ікони. Учасників виставки привітали душпастир греко-католицької парафії в Кракові о. Петро Павлице та Генеральний консул України в Кракові Віталій Максименко.

Співорганізатор виставки Катерина Якубовська розповіла про історію написання ікон та особливості співпраці з Львівською академією мистецтв.

Перші історичні згадки про греко-католиків в Кракові датуються XVIII століттям. Перша парафія постала в 1784 році, а її священники часто займали важливі посади в Ягелонському університеті. У 1808 році австрійський уряд передав для потреб греко-католиків церкву Святого Норберта. Тогочасний парох о. Флоріан Кудревич закінчив богословські студії в місцевому університеті із ступенем доктора. У тому ж році він став професором, а 1819 року — проректором університету.

Після нього від 1834 року парафією опікувався василіанин о. Леон Лаврисевич, який 1843 року став ректором місцевого університету. За священника Йосифа Черлунчакевича частину парафіяльних земель було передано для будівництва Collegium Novum Ягелонського університету. За часів душпастирства о. Івана Борсука (1884-1909) в церкві встановлено іконостас, який написав Іван Матейко. На початку XX століття парафія налічувала 4 тисячі парафіян.

Департамент інформації УГКЦ



Професор Роман Василик.

## Дякуємо за пожертви

Від імени всіх, які отримують допомогу від нашої Caritas, дякую добродійцям за пожертви:

**а) складені на «Стипендійний Фонд» в неділю 9 жовтня 2011 р., коли відзначався «Папський День». За вдяки збірці, яка відбулася у більшості парафій, зібрано загально 10.273,16 злотих:**

**Dekanat Wrocławski:** Legnica 770,00; Oława — Oleśnica 319,17; Wrocław — Środa Śl. 900,00; Łódź 100,00; Katowice — Gliwice 370,00 / **razem 2.459,17 zł.**

**Dekanat Zielonogórski:** Szprotawa — Guzice 578,00; Przemków — Głogów 415,00; Poznań 110,00; Gorzów — Strzelce — Skwierzyna 454,00; Zielona Góra — Nowogród 690,00; Międzyrzecz — Osiecko — Poźrzadło 215,00 / **razem 2.462,00 zł.**

**Dekanat Koszaliński:** Koszalin — Sławno 799,69; Wałcz — Szczecinek 700,50; Trzebiatów — Płoty 724,50; Szczecin 377,00; Stargard Szczec. — Ińsko 201,00 / **razem 2.803,19 zł.**

**Dekanat Słupski:** Bytów — Barcino 190,00; Gdańsk 633,00; Człuchów — Barkowo — Słupia 450,00; Miastko — Drzewiany 275,80; Biały Bór — Międzyrzecz — Bobolice — Bielica 1.000,00 / **razem 2.548,80 zł.**

Окрему подяку керуємо до п. Ігоря Горківа за вклади на благодійну ціль та поміч в квоті 1.500 зл, яку переказано для потребуючих учнів української школи у Білому Борі.

**б) складені в неділю 14 серпня, з призначенням для голодуючих у Африці (зокрема Судан та Ефіопія). До цієї загальноцерковної акції долучилася більшість парафій Вроцлавсько-Гданської Єпархії і тому на згадану ціль доброти пожертвували 10.267,57 злотих:**

**Dekanat Wrocławski:** Legnica 1.415,00; Oława — Oleśnica 148,50; Wrocław — Środa Śl. 748,44 / **razem 2.311,94 zł.**

**Dekanat Zielonogórski:** Szprotawa — Guzice 581,30; Gorzów — Strzelce — Skwierzyna 387,00; Międzyrzecz — Osiecko — Poźrzadło 225,00 / **razem 1.193,00 zł.**

**Dekanat Koszaliński:** Koszalin — Sławno 743,86; Kołobrzeg — Białogard — Świdwin 520,00; Wałcz — Szczecinek 545,27; Trzebiatów — Płoty 702,00; Szczecin — Stargard Szczec. — Ińsko 577,70 / **razem 3.088,83 zł.**

**Dekanat Słupski:** Bytów — Barcino 374,00; Gdańsk 1068,00; Miastko — Drzewiany 431,50; Biały Bór — Międzyrzecz — Bobolice — Bielica 1.800,00 / **razem 3.673,50 zł.**

**Всім людям доброї волі, за їхню вразливість, розуміння та щедрість — щиро ДЯКУЮ!**

З належною пошаною —  
о. Роберт Роса



## Три нові Митрополії УГКЦ

(Продовження з 6 сторінки)

ня Христового в Івано-Франківську, а її Архiepіскопом і Митрополитом призначений Владика Володимир (Війтишин).

До Тернопільсько-Зборівської митрополії належатимуть престоли Тернопільсько-Зборівської архієпархії та Бучацької єпархії. Катедральним собором цієї Митрополії стає собор Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці в Тернополі, а її Архiepіскопом і Митрополитом призначений Владика Василь (Семенюк).

Як досі, до складу Києво-Галицької митрополії залишаються прилученими престоли Київської архієпархії, Донецько-Харківського, Одесько-Кримського та Луцького екзархатів.

за ugcc.org.ua



Вроцлавсько-Гданська Єпархія  
проголошує

## II Біблійний Конкурс

з євангелії від св. Матея

- **Почесний патронат:**  
Преосвященний Владика Кир Володимир Юцак
  - **Організатори:**  
Комісія до справ дітей та молоді, Катехитичний Центр Вроцлавсько-Гданської Єпархії,
  - **Учасники:**  
Учні з гімназії та середніх шкіл з Вроцлавсько-Гданської Єпархії.
- Мета конкурсу:**
1. Поглибити знання Євангелії від св. Матея.
  2. Показати вартості Святого Письма в житті людини.
  3. Поглибити віру та формувати християнську поставу на підвалинах Божого Слова.
  4. Розбудити до більшого зацікавлення Святим Письмом і активності на катехизі, у школі та вдома.

### Етапи:

**I етап** — шкільний, парафіяльний:

1. Кожний парох отримує запитання до I етапу біблійного конкурсу.
2. I етап провести до 20 квітня 2012 р.
3. До 5 травня 2012 р. прошу подати по двох переможців з гімназії та середніх шкіл.
4. Переможців парафіяльного етапу зголосити до о. декана Аркадія Трохановського
5. Переможці із парафіяльного етапу візьмуть участь в II фінальному етапі.
6. У Комісії яка буде оцінювати праці учасників конкурсу можуть бути священники, катехитки та вчителі української мови, зонайменше дві особи.
7. Час призначений для відповідей — 45 хвилин.

**II етап** — Єпархіяльний-фінальний:

1. II фінальний етап відбудеться 7 червня 2012 р. у Білому Борі в часі Фестивалю Сакральної Творчості.
2. Учасники фінального конкурсу приїжджають власним коштом.
3. Лауреати та учасники фіналу отримають нагороди.

Комісія до справ дітей та молоді  
о. Аркадій Трохановський, с. Меланія Кузьо

Катехитичний Центр  
Вроцлавсько — Гданської єпархії  
о. Марко Сосницький

## Єпархіяльний художній біблійний конкурс

для дітей та молоді у 2012 році

1. Художній конкурс:  
„Біблійні оповідання з євангелії від св. Матея”
2. Мета конкурсу:
  - поглиблення знання про Святе Письмо,
  - поглиблення християнського життя,
  - скріплення релігійної ідентичності,
  - зацікавлення Святим Письмом в родині,
  - наслідування життя святих осіб з Євангелії,
3. Учасники:
  - діти дошкільного віку,
  - учні початкової школи з класів 1-3,
  - для учнів початкової школи з класів 4-6,
  - для учнів гімназії,
4. Організатори та правила конкурсів
  - **Організатори:**  
— Конкурс відбуваються за благословенням Вроцлавсько-Гданського Єпископа Кир Володимира Юцака.  
— Організатори: Єпархіяльний Катехитичний Центр та Комісія до Справ Дітей та Молоді Вроцлавсько-Гданської Єпархії.
  - **Правила:**  
— роботи повинні бути самостійні, раніше не публіковані, та не нагороджували на інших конкурсах  
— кожна робота повинна бути підписана: ім'я та прізвище, вік, адреса, ім'я та прізвище катехита, назва парафії, назва біблійної історії,  
— для художнього конкурсу — формат А4.  
— учасники несуть кошти виготовлення, та пересилання робіт  
— організатори застерігають за собою право не повертати і публікувати конкурсні роботи.
  - **Призи:**  
— переможці конкурсів отримають нагороди фінансовані організаторами  
— переможці конкурсів отримають нагороди на з'їздах дітей 7 червня 2012 р. у Білому Борі та 23 червня 2012 р. у Лігніці.  
• Час надсилання праць:  
— виготовлені роботи слід надсилати до 10 травня 2009 року за адресою:

**Ks. Arkadiusz Trochanowski**  
**ul. Dolne Miasto 26/3**  
**78-600 Wałcz**

с. Меланія Кузьо, о. Марко Сосницький  
о. Аркадій Трохановський

З нагоди 25 річниці  
єрейських свячень складаємо

**о. Синкелу Євгенові Поповичу**

найщиріші, що пливають з глибини душі,  
вітання щедрого Божого благословення,  
здоров'я і наснаги на шляху служіння  
Христовій Церкві та українському народові.  
Зокрема ми вдячні за Ваш неоцінений внесок  
у розвиток і скріплення нашої Церкви  
в Польщі. За Вашу відданість і доброзичливість  
молимо Господа про всякі ласки та многі літа  
життя у подальшій творчій праці.

Редакція „Благовіста”  
Парафіяни Гурова Ілавецького та Лелькова

**БЛАГОВІСТ** — суспільно-релігійний місячник. Видає Українська Католицька Церква у Польщі.

Редагує колегія: о. синкел д-р Євген Попович, Богдан Тхір (т) — секретар редакції (тел./факс дом. 89 761 04 21), о. Богдан Панчак — богословський відділ, Дарій Гаврилець — технічна редакція, о. Роберт Роса — Вроцлавсько-Гданська єпархія.

Погляди авторів публікацій не завжди сходяться з точкою зору редакції.

Матеріалів не замовлених не відсилаємо. В оправданих випадках застерігаємо собі право виправляти і скорочувати авторські тексти. Матеріали до публікації просимо висилати у машинописах або у чітких рукописах.

**Kuria bp.**, ul. Basztowa 13, 37-700 **Przemysł**, tel./fax 16 678-78-68  
e-mail: kuria@przemyslgr.opoka.org.pl

**Kuria bp.**, Pl. Nankiera 15a, 50-140 **Wrocław**, tel./fax 71 343-94-77,  
fax 71 343-94-67, e-mail: konsystoria@wro-gda.opoka.org.pl

**Adres** «BLAHOWIST»; ul. Kościuszki 28/3, 11-220 Górowo Iławeckie,  
**redakcji:** tel. 89 761-04-21, e-mail: blahowist@poczta.onet.pl

Bank Spółdzielczy w Górowie II, Nr 08 8855 0004 2003 0006 3515 0001